יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT

היינט 8 זייטען

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 146 | Łódź, Poniedziałek, 26 czerwca 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, מאנטאג, ב׳ תמוז סיון תרצ״ג | № 146

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

נייע כוואליע עקסצעסען
געגען דער יודישער בעפעלקערונג אין דייטשלאנד

אינסברוק, 25 (ימ״א טעלעגראפיש)

אין דייטשלאנד האט ווידער אויסגעבראכען א נייע כוואליע פון אנטיסעמיטישע עקסצעסען פון די נאצ. סאציאליסטען, אין צוזאמענהאנג מיט דער נייער אקציע געגען די אנדערע פאליטישע פארטייען.

אין בערלין זענען אין משך פון נעכטיגען טאג אויסגעפיהרט געווארען א גאנצע רייה אנפאלען אויף יודישע הייזער, בעזונדער שווידערליך איז געווען דער אנפאל אויפ׳ן יודישען סוחר עריך פרידענבערג, וועמען די היטלעריסטען האבען מערדערליך צושלאגען.

פוילען ווארט אפ פון דאנציג
א פארשלאג מכח דירעקטע אונטערהאנדלונגען

ווארשא, 25 (טעלעפאניש)

אין שייכות מיט דער דעקלאראציע פונ׳ם נייעם פרעזידענט פון דאנציגער סענאט, ד״ר ראושינג, ריכט מען זיך אין די פוילישע רעגירונגס ספערען, אז דאנציג וועט ארויסטרעטען מיט א פראפאזיציע פון דירעקטע אונטערהאנדלונגען וועגען די שטרייט-פראגען.

מצד פוילען איז פארהאן א טענדענץ פון אביעקטיוון בעטראכטען אלע דאנציגער פאר- שלאגען, רעספעקטירענדיג די פרינציפען פון עק- זיסטירענדען רעכטליכען מצב.

פראנקרייך האלט נישט פון דער לאנדאנער קאנפערענץ

פאריז, 25. (ספ. טעל.) אין די פראנצויזישע פאליטישע קרייזען שאצט מען אפ די 2-וואכענדיגע בעראטונגען אין לאנדאן, אלס נעגאטיווע.

די סטאביליזירונג פון די וואלוטעס איז אפגע- רוקט געווארען אויף אן אומבעשטימטער צייט, און אלע עקאנאמישע פראבלעמען זענען געבליבען הענ- גען אין דער לופט.

אין די פינאנציעלע קרייזען האט מען מורא, אז בקרוב וועט דער פונט זיך ... ריכטן טון נאכ׳ן דאלאר, וואס דאס וועט מיטברענגען נייע פינאנץ- קאמפליקאציעס.

א שווער ביסען — דאס ליקווידירען דעם „שטאלהעלם" אין פרייסיש-פאמערן

בערלין, 25. (ספ. טעל.) אין פרייסיש- פאמערן טרעפט אן די ליקווידאציע פון שטאל- העלם" אויף ערנסטע שטערונגען.

טראץ דער ביז-איצטיגער לפנים׳דיגער רוהיג- קייט, הערשט דארט א שטארקער פערמענט, וואס דערפיהרט צו אומגעוואונשענע אינצידענטען.

זעלדטע זאל האבען ארויסגעשיקט קיין פאר- מערן דעם קאמענדאנט פון דער שטאלהעלמער פאמערן דעם קאמענדאנט היינעס, בכדי אדורכצו- יוגענד, כדי אדורכצופיהרען אן אויספארשונג.

אויך גערינג זאל האבען ארויסגעשיקט קיין פיהרערן די רעארגאניזאציע פונ׳ם „שטאלהעלם", לויט היטלער׳ס בעפעהלען.

רעפרעסיעס געגען קאטוילישע גייסטליכע
מען צווינגט זיי צוריקציהען זייערע רייד און דערנאך ארעסטירט מען זיי

בערלין, 25. (ספ. טעל.) אין וואלפשטיין (פאלאטינאט) איז דער המון אריין אין דעם צימער־ל פונ׳ם קאטוילישען גלח, ארויסגעשלעפט איהם אויף דער גאס און געצוואונגען איהם אויפ׳ן פלאץ פאר דעם ראטהויז, ער זאל צוריקציהען די ווערטער פון זיין דרשה, וואס זענען געווענדעט געווען געגען היטלערן.

נאך דעם האט מען איהם, אויף א בעפעהל פון א שטורמיסטען-אנפיהרער ארעסטירט.

דערזעלבער גורל האט געטראפען 2 ארטיגע אנפיהרער פונ׳ם „שטאלהעלם".

רעוואלווער-שאסען צו א יוד. שומר

ירושלים (יט״א) דעם 16-טען יוני ארום האלבע נאכט (ד. ה. כמעט אין דער זעלבער צייט, ווען ד״ר ארלאזאראוו איז ערמארדעט געווארען אין תל-אביב), ווען דער שומר פון דעם „חשכון"-קבוץ נעבען תל-מאנד, איז אריין צו זיך אין שטוב האבען אונבעקאנטע געגעבען אין זיין ריכטונג 7 שאסען — 5 פון רעוואלווערן און 2 פון א יעגער-ביקס. אלע שאסען האבען פערפעהלט. צומארגענ׳ס פריה האט מען געפונען צוזאמען 10 בוימער פון דעם קבוץ.

טעאטער „סקאלא"
15 שרודמיעסקא 15

היינט צום לעצטען מאל!

וועט דאס לאדזער טעאטער-פובליקום, פריינד, פערעהרער און סימפאטיקער
קומען בעוואונדערן די גרויסע אמעריקאנער סטאר-קינסטלער

לוסי
— און —
מישא
גערמאן

היינט, מאנטאג, 9 אווענד צום לעצטען מאל
אין זייער קרוין-ערפאלג-פיעסע
„מאמע און שוויגער"

אין 3 אקטען פון קאלמאנאוויטש. רעזשי: מ. גערמאן. - לוסי גערמאן אין דער טראגישער ראל „אסתר" - מישא גערמאן אין דער פאטער-ראל „לאזאר"

„מאמע און שוויגער" האט ארויסגערופען שטורם פון בעגייסטערונג!
„מאמע און שוויגער" האט געווירקט ענטוזיאסטיש!
„מאמע און שוויגער" פערכאפט די הערצער פון די צושויער!
„מאמע און שוויגער" דערפיהרט צו פרייד און מיטגעפיהל!
„מאמע און שוויגער" שפיגעלט אפ די ליידען און צער פון א מוטער!
„מאמע און שוויגער" ווייזט די ליבע, טרייסט און וועהטאג פון א מוטער.
„מאמע און שוויגער" ווייזט די אונדאנקבארקייט פון קינדער צו זייער מוטער.
„מאמע און שוויגער" שפילט אויס דעם טיפען שמערץ פון צובראכען מוטער-לעבען.

ס׳נעהמט אנטייל דער גאנצער אנסאמבל.
מיט׳ן ארקעסטער פיהרט אן דוד בייגעלמאן.

פרייזען
פאפולערע
פון 60 גר.
ביז 2.20

אלע זענען גערירט פון פרעכטיגען הארציגען ליד
„א מוטער-הערץ"
מייסטערהאפט געזונגען דורך לוסי גערמאן.

א מאמעס הארץ, א מאמעס הארץ
פון הימעל בלויע פעדעמלאך איז דאס געוועבט,
א מאמעס הארץ, א מאמעס הארץ
פון מלאכים פליגעלעך איז דאס געקלעבט.
ווען א קינד טוט א שניט זיך חלילה,
שניידט דאס דער מאמעס הארץ.
ווען מען שניידט איהר דאס הארץ אויס אפילו,
שווייגט אלץ די מאמעס הארץ.
זי מורמעלט שטיל אין גרעסטען פיין:
קינד, מיר זאל פאר דיר נאר זיין.

בילעטען צו בעקומען ביי דער קאסע פון טעאטער „סקאלא"

סאוויעטיש=רומענישער הסכם

אלס רעזולטאט פון א בעגעגעניש צווישען ליטווינאוו און טיטולעסקו

לאנדאן, 25. (ספ. טעל.) „אבסערווער“ איז מודיע, אז עס איז פארגעקומען א פערטרויליכע צוזאמענטרעפעניש צווישען ליטווינאוו'ן און דעם מינ. טיטולעסקי־

די קאנפערענץ איז געווען געווידמעט דער פראגע, ווי אפצווענדען די רייצענדע פונקטען אין די רומעניש־סאוויעטישע בעציהונגען.

ביידע צדדים זאלען זיין צופרידען פון דער צוזאמענטרעפעניש.

די רייטער־ביורא גיט צו, אז די דערנעהנטע־רונג פון די סאוויעטען צו דער קליינער אנטאנט איז א פועל יוצא פון פוילענס דערנעהענטערונג צו דער קליינער אנטאנטע, און שטרעבט צו שליסען א נישט־אגרעסיע־פאקט מיט אלע מלוכות, וואס זענען בעפריינדעט מיט פוילען, און אויך — מיט דעם וואקסענדען אומצוטרוי לגבי דייטשלאנד, וועלכער איז פערשטארקט געווארען דורך הוגענבערגס מעמאריאל.

דאס צווינגט די סאוויעטען צו פערבינדען בעציהונגען מיט די פעלקער, וואס סימפאטיזירען נישט מיט דייטשלאנד.

„אגענץ“, הסתדרות און די משפחה בעקומען ווייטער מאסען קאנדאלענץ־דעפעשען.

פון די רעוויזיאניסטישע קרייזען גיט מען איבער דער יט"א, אז סטאווסקי איז אן איבערגעגע־בענער מיטגליד פון דער רעוויזיאניסטישער ארגאני־זאציע, ער איז געווען זעטיג ביי דער בוי־בעוועגונג. קיין פוילען האט ער געוואלט פאהרען אויף דער איינלאדונג פון זיין פאטער, וועלכער האט בע שלאסען צו ליקווידירען די געשעפטען אין בריסק און פאהרען צוזאמען מיט'ן זיהן קיין ארץ־ישראל.

היטלער ארגאניזירט די רוסישע „ווייסע ארמעי“

רעוואלאציעס פון דעם סאציאליסטישען „דיילי העראלד“

לאנדאן, 25. (ספ. טעל.) אונטער'ן קעפעל „היטלער ארגאניזירט די ווייסע ארמעע“ ברענגט די לאנדאנער „דיילי העראלד“ א סענסאציאנעלע ידיעה וועגען דעם, אז היטלער פארמירט א דעוויזיע פון „ווייסען“ רוסישען מיליטער.

אין דעם מיליטער־לאגער אין יוטעבארג, לעם בראנדענבורג, איבען זיך 2,000 „ווייסע עמיגראנטען“ זיי ווערען געשולט דערווייל דורך די אפיצירען פון דער „רייכסווער“, אבער זייערע אנפיהרער וועלען זיין רוסען, און די קאמאנדע וועט זיין א רוסישע.

אז מען וועט שוין האבען אויסמושטרירט די ערשטע 2,000 רוסישע עמיגראנטען, וועט מען אויסשולען ווייטערדיגע 2,000 א. א. וו. ביז עס וועט קאמפלעטירט און פארמירט ווערען א דעוויזיע פון 12,000 מאן.

די דאזיגע דעוויזיע איז אויסגערעכנט אלס פראקטישע הילף פאר דער היטלעריסטישער פאליטיק צו „קאלאניזירען“ רוסלאנד און מזרח־איי־ראפע, וועגען וואס עס האט אויף אן אומדיסקרעטען אופן גערעדט הוגענבערג אין זיין מעמאראנדום.

„היטלער האט א טעות אין חשבון — שרייבט די „דיילי העראלד“ — ווען ער מיינט, אז ווען דייטשלאנד וועט אונטערנעהמען א „ציוויליזאטארי־שע מיסיע“ אין רוסלאנד און אין די מלוכות, וואס גרעניצען מיט איהר, וועלען די מערב־מלוכות געבליבען גלייכגילטיג, ווי לגבי דער „יאפאנישער ציוויליזאציע־מיסיע אין מאנדזשוריען“.

הסתדרות און רעוויזיאניסטען ווערען גערופען

צו דערהאלטען רוהע און ארדנונג

ירושלים. 25. (יט"א טעלעגראפיש).

ביידע צדדים די „הסתדרות“ און די רעוויזיא־ניסטען ווערען גערופען צו דערהאלטען רוהע און ארדנונג און נישט דערפיהרען צו קיין גוואלד־טאטען נישט קוקענדי: דערויף, ווערען די בעציהונגען צווישען ביידע צדדים מיט יעדען טאג אלץ אנגע־שטרענגטער.

עס ברענט די גרעסטע מיהל אין פוילען

פשעמישל, 25. (טעלעפאניש) היינט, 6 אין אוונט איז אויסגעבראכען א שרפה אין דער מיהל פון אלפרעד פרענקעל.

דאס איז איינע פון די גרעסטע מיהלען אין פוילען, און זי איז ווערט 2 מיליאן זלאטעס.

די שרפה זעהט זיך אן אויף א ווייטען שטח. שטעלט.

די סיבה פון דער שרפה איז נישט פעסטגע־שטעלט. פאמערן טרעפט אן די ליקווידאציע פון דעם „שטאל

פערענדיגט דער אינטערנאציא־נאלער שאך-טורניר

פאלקסטאן, 25 (ספ. טעל.)

דער אליאמפישער שאך-טורניר איז נעכטען פערענדיגט געווארען.

אמעריקא, וועלכע האט אין אלגעמיין דער־גרייכט 39 פונקטען, האט פערהאלטען דעם פוס פון דעם לארד האמילטאן-רוסעל, וועלכען זיי האבען בעקומען אין יאהר 1931 אין פראג, און דעם טיטול וועלט-מייסטער.

דעם צווייטען ארט האט בעקומען טשעכא־סלאוואקיי מיט 37 און א האלב פונקטען.

אויף דעם דריטען, פערטען און פינפטען ארט זענען: פוילען, שוועדען און אונגארן מיט 34 פונקטען.

אויפ'ן 6 טען ארט איז — עסטרייך מיט 33 און א האלב פונקטען.

ארעסטירען אין דייטשלאנד אן'ענגלישען יוד פאר פיהרען „גרויל-פראפאגאנדע“

לאנדאן (יט"א) „טיימס“ טיילט מיט, אז אין אפענבאך, נעבען פראנקפורט, איז ארעסטירט געווארען דער ענגלישער יוד גוסטאוו הארקאורט, וועלכער האט אין אפענבאך געוויילט ביי זיינע קרובים. דער ארעסטירטער איז נאך דריי טאג זיצען בעפרייט געווארען אויף דער אינטערווענץ פון ברי־טישען גענעראל־קאנסול אין פראנקפורט. די דייטשע פאליציי האט איהם בעשולדיגט אין פערשפרייטען גרויל-נאכריכטען וועגען יודען און אין מאכען א בריף בעליידיגענדע בעמערקונגען וועגען דעם איצטיגען רעושים אין דייטשלאנד. גוסטאוו הארקאורט האט בעקומען א בעפעהל צו פערלאזען דייטשלאנד.

קאלאניעס און גאסען אויף ארלאזאראווס נאמען

סטאווסקי איז געווען א טעטיגער מיט־גליד פון דער רעוויזיאניסטישער ארגאניזאציע

ירושלים. 25. (יט"א טעלעגראפיש).

6 ארבייטער־קאלאניעס האבען בעשלאסען אנ־צורופען די קאלאניעס אויפ'ן נאמען פון ד"ר ארלא־זאראוו, אין תל־אביב ווערט אנגערופען א גאס אויף ארלאזאראוו'ס נאמען. די העברעאישע אוני־ווערזיטעט רופט אן די ביבליאטעק־אפטיילונג אויף ארלאזאראוו'ס נאמען. די עקזעקוטיוו פון דער

יודען בעקומען נישט קיין טראנזיט-וויזעס דורך דייטשלאנד

דייטשער אמבאסאדאר אין לאנדאן ערקלערט, אז דאס בעציהט זיך בלויז אויף מזרח=יודען

לאנדאן (יט"א) „ניוס קראניקל“ טיילט מיט, אז די דייטשע קאנסולאר־מאכט ע־טזאגט זיך א־רויסצוגעבען יודען טראנזיט־וויזעס דורך דייטש־לאנד. די צייטונג טיילט מיט, אז א געוויסע פרוי פאמעראנץ, א פוילישע בירגערין, וועלכע האט זיך געווענדעט צום דייטשען קאנסולאט אין לאנדאן וועגען ארויסגעבען פאר איהר און איהר מאן, ישראל פאמעראנץ, א טראנזיט־וויזע קיין פוילען, האט בע־קומען אן אפזאג. דערביי האט מען איהר אין קאנ־סולאט געוויזען א געדרוקטען דאקומענט לויט וועל־כען די קאנסולאר־מאכט טאר נישט ארויסגעבען יודען קיין שום וויזעס קיין דייטשלאנד (טראנזיט אדער דירעקט), סיידען די רייזע איז פון אומיטעל־באר וויכטיגקייט פאר דער דייטשער רעגירונג“.

פרוי פאמעראנץ האט מיט איהר מאן געוואלט פאהרען קיין פינסק צו זייערע קרובים. א קאנסולאר־בעאמטער האט דער פרוי ערקלערט, אז די פערא־דנונג אין בעצוג אויף טראנזיט־וויזעס איז א נייע און אז דער קאנסולאט האט שוין אין דעם ע'ין בע־קומען אזוי פיל פראטעסטען, אז ער האט זיך גע־ווענדעט קיין בערלין נאך אינסטרוקציעס.

אין דאס רוב פאלען — האט מען ערקלערט אין דייטשען קאנסולאט — מוזען די בקשות פון יודען וועגען וויזעס איבערגעשיקט ווערען קיין בערלין צו בעשטעטיגונג.

לאנדאן (יט"א) „ניוס קראניקל“ טיילט מיט, אז די דייטשע אמבאסאדע אין לאנדאן האט פער־עפענטליכט אן ערקלערונג, אז די רעגולאציעס ווע־גען נישט ערטיילען קיין וויזעס דורך דייטשלאנד „בעציהען זיך בלויז צו מזרח־יודען און נישט צו בריטישע יודען“.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנד-לונג און סעקסועלע בעראטונג.

אלע ארט אנאליזען.

נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג

פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.

נעמט אן פון 8—2 און פון 5—9 אוונט

בעזונדערע ווארטע-צימער פאר פרויען.

היינט פרעמיערע !!!

„צופעליגער זוהן“...

דאס פאריזער נעשלעכטס-לעבען אין שפיגעל פון פילם לויט Carmini Gallonne א.נ.

ANNABELA, ALBERT PREJEAN

פיקאנט, פול הומאר. פילם פון'ם לעבען פון מענשען אהן מארגען.—אין די הויפט-ראלן:

פאפולערע פרייזען!

אויכער'ן פראגראם: קלאנג-צונאבע און לאנד-אקטואליטעטען.

אנהויב פון די סעאנסען אין געוו. טעג 5 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 2 בייטאג.

הנחה-בילעטען זענען גילטיג אהן בעגרענצונגען!

מזל-טוב

ווינשען מיר אונזערע פריינד

משה אוןביילטשע פערדער

צו די תנאים פון זייער זוהן ישראל

מיט פ-ל. שושנה סרעבניק

און מיר ווינשען זיי זאלען בויען

זייער הויז על הרי ציון וירושלים.

פאמיליע הובערמאן

Dr.

Wajnberg

ספעציאליסט פון לונגען- הארץ- און סקלעראז-קראנקהייטען

ציגעל=נאס 11, טעל. 126-02

נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—4 און 8—9 אוו.

דעם חשוב'ן

רעב. לאזאר פוקס

און ד"ר לעאן פוקס

דריק איך אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל צוליב'ן טויט פון זייער

פאטער

יחזקאל הארעוויץ

8374

היינט מאנטאג, 8.30 אין אוונט קומט פאר אין קאמיטעט פאר די אנטי-היטלעריסטישע ווירטשאפטליכע אקציע (וואלטשאנסקא 37, פארטער, אין פראנט-לאקאל) א גרויסע

פאכמענישע בעראטונג

פון דער גאלאנטעריע=בראנזשע

ס'ווערען אויפגעפאדערט זיך צו בעטייליגען אין דער בעראטונג די ה"ה: אבראמאוויטש און סענדער, ג. אייזען, ה. אפעלבוים, ס. אפעלבוים, י. צווילינג, א. דזשא־לאווסקי, א. גאלדבערג, ה. גאלדבערג, מ. העבער, ה. הענ־דעלעס, ע. מלאווער, געבר. נאדעל, וו. פלאמיאק, ל. ווארום, א. ה. זילבערשאק, א. ח. שטיינשניידער, נ. פישהאף, ר. קאהן, מ. יאסקאוויטש, מ. קאלאווסקי, י. ווינער און קאמפ., ר. צוקער, ח. הענדעלעס און זוהן, י. בלום, ח. גראנער, געבר. קאהן, י. אוניקאווסקי, אוניקאווסקי און שטיין, און אנדערע. 3376

פאר

גאלד, ביזשוטעריע

און לאמבארד-קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

אליזאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

ווילכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז ס'איז ערעפענט געווארען דאס

אמבולאטאריום

פיים פעראיין „מלבוש ערומים“

שענקיעוויטשא 3/5.

וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט. שיקט אויך ארויס דאקטוירים-ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים

נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אבצאה־לונגען. די פערוואלטונג.

געגן שוויס פון די פיס

צו בעקומען ביים צייטונגס-פערקויפער וועלניארזש, סטארי רינעק 1.

מאשין=מצות

געבאקען יעדען טאג פרישע און דינע.

מצה=מעהל אויך ווי סוכארקעס

לויט קארלסבאדער סיסטעם, ווי אויך

פריהשטיקען,

יארסקע מיטאגען

און אווענדברויטען

עמפעהלט די בעקאנטע צוקערניע

N. Weinberg

פיעטריקאווער 38

טעל. 143-82

פערקלענערטע פרייזען!

Dr. med.

Haltrecht

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 בטאג

אלע ארט אנאליזען.

פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע-פרייזן

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען - קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אוונט.

Dr. L.

Czarnożył

ארדינירט

אין זומער=סעזאן

– אין –

CIECHOCINEK

willa **Kościuszko.**

רעכער אויף מאשין דער

פארערען אנגענומען אויסצונייען ביי

ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

שייטלען

מיט פאריזער שרינדעי

ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט

צו ביליגע פרייזען

אנדולאציע און מאניקור

ביי קערש, סווראווא 15

היטלערישע אינטריגעס איז ענגלאַנד

העצע געגען לאָרד רידינג

באַלד נאָכדעם ווי היטלער האָט איבערגענומען די מאַכט אין דייטשלאַנד און אָנגעהויבן זיין אונטער הערטע אויסראָטונגס-פּאָליטיק געגען יידען, האָט די גאַנצע ערליך-דענקענדע וועלט אויפגעהויבן אַ געוואַלד געגען די עוולות וואָס ווערען אָנגעטון הילפלאָזע מענשען דורך אַ בעוואָפענטע און מאַכט האַלטענדע האָרדעס.

אמת, אַז בעזונדערע רעגירונגען האָבען זיך אין דעם ענין נישט געוואָלט אַנגאַזשירען, אָבער אין יעדען לאַנד בעזונדער האָט זיך אָנגערופען דאָס געוויסען פון די, ביי וועלכע מענשען-רעכט איז נישט קיין הוילע פראַזע און איז פערבונדען מיט׳ן פאָרט-שריט פון דער וועלט.

אַלע געדענקען נאָך די דעבאַטע אין ענגלישען פּאַרלאַמענט, וואו די גרעסטע פּאָליטיקער פון אַלע אָהן אויסנאַהם, ריכטונגען, האָבען מיט דער גרעסטער עמפּערונג פערארטיילט די פּאָליטיק פון היטלערן און זיינע משרתים. דאָס איז געווען אפשר דער ביטערסטער פייל פאַר דער היטלער-באַנדע. דעמאָלט האָבען די נאַצי-פּאָליטיקער בעשלאָסען אָנצוהויבען אין ענגלאַנד אַ פּראָפּאַגאַנדע לטובת זיך. קודם כל האָבען זיי דאָרט אַהינגעשיקט זייער טע-אָרעטיקער ראָזענבערג, וועלכער האָט געזאָלט בעווייזען מאַכען די ענגלישע מאַסגעבענדע קריי-זען וועגען דעם וואָס די נאַציס בעציעקען, ראָזענ-בערג האָט אָבער געליטען אַ שווערע מפּלה און איז בחרפה אַוועקגעפאָהרען פון ענגלאַנד. היט-לער און זיינע לייט האָבען זיך אָבער נישט בערו-היגט און האָבען אָנגעהויבען די פּראָפּאַגאַנדע אויף אַ גאַנץ אַנדער ליניע. מ׳האָט אָנגעהויבען צו ווירקען אויף דער טאַש פון די ענגלישע פינאַנסיסטען, מען שרעקט זיי מיט פערלירען די געשעפטען און פון דער אַנדערער זייט שאַנטאַזשירט מען גרויסע יודישע פערזענליכקייטען, וועלכע זאָלען כלומרשט נאָר צוליב דער יודישער אינטריגע, האָבען אָנגע-וואָרפען אַ קאַמף דער ענגלישער רעגירונג געגען דייטשלאַנד.

אין געוויסע קאָנסערוואַטיווע נישט-פּאַרלאַמענ-טאַרישע קרייזען, וועלכע זענען שטענדיג געווען גע-גען יודישע נאַציאָנאַלע אַספּיראַציעס ווערט אָנגע-פיהרט אַנ׳ענערגישע פּראָפּאַגאַנדע געגען דעם גרוי-סען שטאַטסמאַן, פריהערדיגען וויצע-קעניג פון אינדיען, דעם יודען לאָרד רעדינג. די רעאַקציאָנערע קרייזען, בעשולדיגען לאָרד רעדינגען, אַז ער האָט אויסגענוצט זיין פּאָפּולאַריטעט און גרויסען איינ-פלוס אויף אַריבערציהען רעגירונגס און פּאַרלאַ-מענטאַרישע קרייזען אין אַ בעוועגונג געגען היט-לערן. מען בעשולדיגט רעדינגען אַז זיין אַנטי-היטלער טעטיגקייט האָט געפיהרט צו סיר אויסטין טשעמבער-לינס בעריהמטען אַרויסטריט אין פּאַרלאַמענט געגען נאַצי-דייטשלאַנד, די רעאַקציאָנערען בעהויפּטען אַז לאָרד רעדינגס טעטיגקייט קען אַריינברענגען גרויס-בריטאַניען אין אַנ׳אומבעקוועמע לאַגע.

ווי מען זאָגט, פאַרבערייטען די רעאַקציאָנע-רען און אַנטיסעמיטען אַ ריכטיגע קאַמפּאַניע און זאָ-לען אָנהויבען גאָר באַלד זייער אַנטי-יודישע העצע. ווי מען זאָגט, זאָל אַ גאַנץ בעקאַנטע, זעהר רעכטס שטעהענדע ענגלישע צייטונג בענוצט ווערען אַלס דער הויפּט-אינסטרומענט אין דער פּראָפּאַגאַנדע געגען „די געפאַהר" וועלכע בעדראָהט איצט גרויס בריטאַניען. „די געפאַהר פון יודישע פינאַנץ וועלכע בעוועלטיגט די בריטישע אויסערן-פּאָליטיק, דורך דער פּערזאָן פון לאָרד רעדינג".

די דאָזיגע גרופּע פון רעאַקציאָנערען זאָל אָפּע-רירען מיט דעם אַרגומענט אַז ענגלאַנד וועט איצט פערלירען גרויסע געלדער צוליב דעם דייטשען מאָ-ראַטאָריום, און זיי ווילען אויסטייטשען, אַז היטלער האָט פּראָקלאַמירט דעם מאָראַטאָריום אַלס אַנ׳ענט-פער „געגען די פעריאָגונג פון ענגלאַנד אונטער די יודישע פינאַנצען".

עס איז יעצט קיין שום צווייפעל נישט אַז פון דייטשע נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע קרייזען ווערען געשיקט גרויסע געלד-סומען אויף פיהרען פּראָפּאַ-גאַנדע אין ענגלאַנד און אויף צו פערבעסערען די עפענטליכע מיינונג, וועלכע איז זעהר אַנטאָגאָניס-טיש צו די דייטשען, בעזונדערס נאָך דעם דורכפאַל פון ראָזענבערגס פּראָפּאַגאַנדע-בעזוך. די נאַצי-פּראָ-פּאַגאַנדע אין ענגלאַנד ווערט געפיהרט פון אַ נאַצי-זשורנאַליסט וועלכער וואוינט איצט אין ענגלאַנד, ער האָט, ווי מען גיט איבער, גרויסע געלד-מיטלען פון דייטשלאַנד, און ער זאָל אויך פינאַנסירען די טע-טיגקייט פון די ענגליש רעאַקציאָנער-אַנטיסעמי-טישע קרייזען, וועגען וועלכע מיר האָבען שוין אוי-בען דערמאָהנט.

די מאַסגעבענדע און אָנשטענדיגע עפענטליכע מיינונג אין גרויס-בריטאַניען וועט מסתמא וויסען ווי בעהעריג אויפצונעהמען די דאָזיגע נייע אָנגריפען פון אַ קליינער גרופּע פון ענגלישע אַנטיסעמיטען, די נייע-געבוירענע אָנהענגער פון דעם באַרבאַרישען דייטשלאַנד. די יודישע עפענטליכקייט דאַרף אויך זיין פאַרבערייטעט.

Dr. med. H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקה.

צעגעלניאַנאַ 7, טעל. 141-32.

נעהמט אָן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאָכמ. און פון 5—8 אָוונד. זונטאָג פון 9—11 בייטאָג.

אויפגאַבען פון 18. ציוניסטישער קאָנגרעס

קודם כל — דער נעגאַטיווער טייל.

אַ העפטיגע קריטיק

מוז איבערגעגעבען ווערען די טעטיגקייט פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע פאַר די לעצטע יאָהרען, עס איז פאַר קיינעם שוין איצט קיין שום ספק נישט די עקזעקוטיווע איז נישט געשטאַנען אויף דער הויך פון מאָמענט; זי האָט אויף איהר אַקטיוו אויף קיין שום פּאָזיטיווע רעזולטאַטען נישט אָנצוווייזען; זי האָט זעהר ווייניג שולד אין דער שפּערישער אַר-בייט אין ארץ-ישראל, בעזונדערס האָט זיך געפילט די אומטעטיגקייט פון דער עקזעקוטיווע אין צוזאַ-מענהאַנג מיט דער דייטש-יודישער טראַגעדיע.

קיין שום איניציאַטיוו, מאַנגעל פון דרייסטע פּלענער; אומעטום אַ פערשפּעטיגונג — דאָס זענען די רעזולטאַטען פון דער ביז-איצטיגער אַרבייט פון דער עקזעקוטיווע — פּלוס אַ פּאָר פערשפּעטיגטע אויפרופען.

די פראַגע וועגען דער

יודישער אַגענץ

מיר, די אָנהענגער פון דער יודישער אַגענץ, האָבען דאָס רעכט צו זאָגען צו די לייט פון די אַנ-דערע „פּיפּטי": איהר האָט בעקומען אַ העלפט דעה אין דער ציוניסטישער פּאָליטיק און קאָלאָני-זאַציאָנס-ווערק, וואָס האָט איהר אונז געבראַכט? מיר האָבען דאָך קיינמאָל נישט בעהאַלטען, אַז מיר האָבען געמאַכט אַנ׳אינטערעס-שידוך און האָבען נישט געשפּילט קיין שום ליבע, וואָס האָט איהר געגעבען אונזער זאַך, וואָס האָט געזאָלט זיין אויך אייער זאַך?

גאָרנישט, נישט קיין געלד, נישט קיין מענ-שען, נישט קיין אידעען.

דאָס איז ווייניג אייך צו געבען אַ העלפט השפּעה אויף אונזער בעוועגונג, און דער אַכצענ-טער קאָנגרעס וועט דאַרפען אונזער קאָנסטיטוציע רע-ווידירען, אָננעהמען מיטלען אַז ווייטער זאָל אַזוי נישט געהן, ענטוועדער אָדער: ווילט איהר ווייטער האָבען אַ דעה — טוט, אַרבייט מיט, שאַפט פינאַנ-סען, גיט אונז פעהיגע מענשען; קענט איהר דאָס נישט טון — געהט געזונטערהייד צוריק צו אייער קליין-פילאַנטראָפּישער אַרבייט.

פון מ. יאַרבלום.

אין בעציהונג צו דער בריטישער רעגירונג

דער מאַנדאַטאַר-מאַכט: — דאָס וואָס איז געטון געוואָרען אין משך פון די לעצטע יאָהרען. איז אפשר בעסער, ווי די פּאָליטיק פון 1929 און 1930, און 1931; נאָר דאָס איז ווייט נישט דאָס, וואָס מיר דאַרפען. מיר דאַרפען נישט קיין נייטראַליטעט און „אוואַ" נישט מניעות דאָ און דאָרט, נאָר אַקטיווע מיטהילף אויף אַלע געביטען צו פערווירקליכען דאָס פּראָגראַם פון מאַנדאַט — דעם אויפבוי פון דער יודישער היים אין ארץ-ישראל, און דאָס איז נישט אין קיין שום סתירה צו דער פּאָליטיק פון העלפען איינצייטיג דער אָרימער אַראַבישער בעפעלקערונג.

די הסתדרות און די ציוניסטיש-סאָציאַליסטישע בע-וועגונג האָט נישט איינמאָל אָנגעוויזען דערויף אַז די מאַנדאַטאַר-רעגירונג קען און דאַרף פיהרען אַ פּאָליטיק לטובת ביידע טיילען פון פּראָגראַם; בויען די יודישע היים אין אַ ברייטען מאַסשטאַב, דורך אַ גרויסען קאָלאָניזאַציאָנס-סיסטעם און אַ שטאַרקער איינוואַנדערונג פון אַ סך צעהנדליגער טויזענדער נפשות יעדעס יאָהר, און הויבען אין דערזעלבער צייט דעם לעבענס-ניוואָ פון דער אָרימער אַראַבי-שער בעפעלקערונג.

די ענגלישע רעגירונג און דער פעלקער-בונד קענען און דאַרפען אונז העלפען אין דעם זין — זאָל דאָס זיין דורך אַנ׳ערנסטער אינטערנאַציאָנאַ-לער הלוואה אָדער דורך אַנדערע אופנים, די פּאָ-ליטישע אָפּענסיווע אין דער דאָזיגער ריכטונג דאַרף געפיהרט ווערען דורך דער צוקונפטיגער עקזעקו-טיווע, און דערצו בויטיגען מיר זיך נישט אין קיין שום פרישע לאָזונגען און קלינגענדע פראַזען; עס איז שוין צייט צו פערשטיין אַז נישט מיט די דאָזיגע פראַזען קען מען רעאַליזירען פּראָגראַמען.

נאָר נישט בלויז מיט פּאָליטיק דאַרפען מיר זיך בעשעפטיגען אויף דעם נעכסטען קאָנגרעס, אויפקשטעלען פאַר׳ן אַכצענטען קאָנגרעס גרויסע פּאָ-ליטישע און עקאָנאָמישע אויפגאַבען — צו דערמעג-ליכען אַ ברייטע פאָלקס-עליה און מאַסען-קאָלאָני-זאַציע אויף צו ראַטעווען מיליאָנען יודען דורך דעם אויפבוי פון ארץ-ישראל.

און דערצו איז נויטיג אַנ׳עקסטרעמע אָנשטרע-נגונג פאַר בעקומען די גרויסע נאַציאָנאַלע קאַפּיטאַ-לען, מיט וועלכע מען וועט קענען שאַפען נייע, שטאַר-קע פּאָזיציעס.

אַ מאַסען-איינוואַנדערונג און אַ מאַסען-קאָלאָניזאַציע

דאָס דאַרף זיין דער אינהאַלט פון אונזער פּראָגראַם אויפ׳ן אַכצעהנטען קאָנגרעס, דער ציוניזם איז איצט די הויפּט-רעטונג פאַר די יודען, בעזונדערס אין די לענדער פון אַנטיסעמיטיזם און עקאָנאָמישען חורבן. דאָס דאַרף נישט אָפּשוואַכען אונזער קאַמף אויפ׳ן אָרט געגען דער רעאַקציע און אַנטיסעמיטיזם, וואָס געהט מיט איהר האַנד ביי האַנד. די אַרבייט אין ארץ ישראל שוואַכט מיט גאָרנישט אָפּ דעם דאָזיגען קאַמף געגען דעם אַנטיסעמיטיזם און פאַר אונזערע רעכט אין די גלות-לענדער; נאָר די דאָזיגע ארץ-ישראל אַרבייט מוז איצט אָננעהמען אויסערגעוועהנליכע ברייטע פאָרמען, טראָגען אַנ׳אמת׳ן מאַסען-כאַראַק-טער; און אַלע מניעות מוזען ווי אַמשנעלסטען בע-זייטיגט ווערען; אַ פרייע עליה קאָנטראָלירט בלויז דורך אונזערע אייגענע אינסטאַנצען — דאָס איז די עלעמענטאַרע פאָדערונג פון איצטיגען מאָמענט.

אויב עס וועט אונז געלונגען אויף דעם הייני-טיגען קאָנגרעס אויסאַרבייטען אַזאַ פּראָגראַם און פערזיכערען די פערווירקליכונג — וועט דאָס שוין זיין אַ גרויסער שריט פאָראויס אין אונזער אַרבייט.

דאָס וואָס אונזערע חלוצים האָבען אויפגעטון אין משך פון די לעצטע 10—12 יאָהר, דאָס וועט-לען זיי פערדאָפּלען, פער-דריי- פאַרפירפאַכען, דאָס וועלען זיי מיט צעהן מאָל פערשטאַרקען, אויב מיר וועלען זיין פעהיג צו מאָבילוזירען אַרום אונז די לעבעדיגע כוחות פון אַ יודישען פאָלק, און ארץ-ישראל וועט האָבען אַ יודישע בעפעלקערונג נישט פון צוויי הונדערט טויזענד נפשות — נאָר אַ סך אַ סך מעהר — און אונזערע פּאָזיציעס אין לאַנד וועלען זיין אויף אייביג בעפעסטיגט.

ערשטער יודישער טעכנאָקראַט

פון ראובן בריינין.

יונה שטיינבערג, וועלכער האָט שטודירט אין בערלין אויף עלעקטריק-אינזשעניר, איז געווען הויך געוואַקסען מיט ברייטע פּלייצעס — אַ מענש-ליכער דעמב.

ביי יעדען צוזאַמענקונפט אין מיין שטודיר-צימער פלעגען זיך די סטודענטען אַמפּערן, דירעקט זיך ברוגזן וועגען ליטעראַרישע לופט-בלאָזען. שטיינבערג איז געווען דער איינציגער, וואָס פלעגט זיך נישט בעטייליגען אין די ליטעראַרישע צאַנקערייען.

איינמאָל, ווען די דעבאַטע האָט דערגרייכט איהר זיד-פּונקט, האָבען זיך אַ פּאָר פון די חברים געווענדעט צום רוהיג-זיצענדיגען שטיינבערג׳ן מיט אַ דרינגענדער אויפפאָדערונג, ער זאָל, איינ-מאָל פאַר אַלעמאָל, אַרויסזאָגען זיין מיינונג וועגען דער ליטעראַרישער אַנגעלעגענהייט, וואָס איז אַזוי היציג פערהאַנדעלט געוואָרען ביי יענער צוזאַמענקונפט. שטיינבערג האָט נישט רעאַגירט אויף דער דאָזיגער אויפפאָדערונג, נישט אַפילו מיט איין זילבע.

דאַן האָב איך זיך געווענדעט צו איהם מיט די ווערטער, אַז זיין איינגעשפּאַרט שווייגען, ווען עס האַנדעלט זיך וועגען אַזאַ וויכטיגער פראַגע, אין וועלכער די אינטעלעקטועלע אייראָפּעאישע יוגענט איז אַזוי שטאַרק פעראינטערעסירט, — אַז זיין שווייגען איז אַ בעליידיגונג נישט פאַר די חברים, נאָר פאַר איהם פערזענליך.

מיר זענען אַלע בערעכטיגט, האָב איך ווי-טער געזאָגט, צו וויסען וואוהין געהערט ער, מיט וועלכער גייסטיגער ריכטונג סימפּאַטיזירט ער.

שטיינבערג האָט זיך אויפגעהויבען פון זיין אָרט מיט אַנ׳ערנסטער מינע, און מיט אַ פעסטער שטים האָט ער זיך געווענדעט צו אונזער קרייז:

„איך האָב שטענדיג געשוויגען, — האָט ער געזאָגט, — ביי אַלע אייערע ליטעראַרישע וויכוחים, ווייל איך האָב נישט געוואָלט אייך בעליידיגען. איבעריגענס איז אייער גאַנצע שמועסעריי געווען נישט וויכטיג אין מיינע אויגען אויף אַזוי פיל, אַז איך זאָל האָבען חשק צו בעטייליגען זיך אין אייער ווילדער פּלוידעריי. דעם אמת זאָגענדיג האָב איך אייך, קאָלעגען, קיינמאָל נישט גענומען ערנסט. איך האָב געהאַט דעם איינדרוק, אַז קיי-נער פון אייך אינטערעסירט זיך נישט מיט מיין מיינונג וועגען אייערע ליטעראַרישע שטות׳עריי-ען... אייער היינטיגע אויפפאָדערונג, אָבער, צווינגט מיך צו שליידערן אייך אין פּנים אַריין מיין מיי-נונג וועגען אייך זעלבסט און וועגען אייערע פּי-טעראַרישע אַמביציעס. נישט מיין שולד וועט עס זיין, ווען מיין מיינונג וועט אייך אויפרעגען. איך קען נישט רעדען אַנדערש ווי איך דענק.

„איצט צום פּונקט: די מעהרסטע פון אייך מאַכען אויף מיר דעם איינדרוק פון דעקאַדענטען, פון דעגענעראַטען. איהר בערוישט זיך מיט לעהר-קלינגענדע ווערטער און מיט משונה׳דיגע איינ-האַלטסלאָזע פראַזען. אייער אייטעלקייט האָט קיין גרענעץ נישט און אייערע ליטעראַרישע אַמביציעס זענען קרענקליכע, און פון קיין שטאַנדפּונקט נישט בערעכטיגט. איהר מערקט גאָרנישט די רעאַלי-זייט פון לעבען, איהר פערקוקט און פיהלט גאָר-נישט דעם ווירקליכען פּאָרטשריט פון אונזער צייט און איהרע וויכטיגסטע אויפגאַבען. איהר יאָגט זיך נאָך ווילדע פאַנטאַזמען און גלויבט אין זייער ממשות׳דיגקייט. איהר האָט נאָך גאָר נישט געשאַפען, און דאָך גלויבט איהר, אַז די וועלט איז אייך שוין פיל שולדיג. איהר זענט פול שנאה און קנאה איינער צום אַנדערען, טראָגט אייער אויסערליכער קאָלעגיאַליטעט און טראָגט אייער אַזוי-גערופענער פריינדשאַפט. אַנשטאָט צו לעבען אין אונזער צייט און אין איינקלאַנג מיט איהר גייסט, לעבט איהר אויסער דער צייט און אין ווידערשפּרוך צו איהר גייסט און איהרע בעזונ-דערע פּראָבלעמען.

„איהר זענט אומגליקליכע עסטעטען און אייערע וויכוחים וועגען פאָרם און סטיליסטישער קונצמאַכעריי זענען נישט ווערט קיין שאָס פּולווער.

„איך מוז זיך מודה זיין, אַז איך קען אַב-סאָלוט נישט בעגרייפען די בעזונדערע וויכטיג-קייט פון אייער היינטיגער דעבאַטע פאַר דער אייראָפּעאישער יוגענד. איך וויל גלויבען און בין אין דעם פעסט איבערצייגט, אַז פאַר דער היינטיגער יוגענד, דאָס הייסט פאַר אונז אַלעמען, זענען די ספּאָרט און היגיענע, די קערפּערליכע און די גייסטיגע היגיענע, פיל וויכטיגער פאַר אַלע אייערע ליטעראַרישע פּראָבלעמען צוזאַמענ-גענומען.

„איצט, מיינע הערען, וויל איך אייך זאָגען אַ גוטען טאָג און אויף נימאָלס ווידערזעהן. איך האָב ביי אייך, אין אייער געזעלשאַפט, נישט מעהר וואָס צו טאָן, נישט וואָס צו הערען פון אייך און נישט וואָס צו זאָגען צו אייך".

* * *

נאָך יענער רעדע, וואָס איך האָב דאָ איבערגעגעבען אין זעהר אַ פערקירצטער פאָרם, וואָס שטיינבערג האָט געהאַלטען פאַר אונזער ליטעראַרישען קרייז, איז ער פון אונזער האָריזאָנט אינגאַנצען פערשוואונדען. נישט מיר האָבען איהם מעהר געזעהן און נישט פון איהם געהערט פאַר אַ געוויסער צייט.

און אומדערוואַרטעט פאַר אונז האָט די וועלט-פּרעסע, און גאַנץ בעזונדערס די פאַך-צייטשריפטען, אָנגעהויבען צו קלינגען מיט׳ן נאָמען יאָנאָס שטיינבערג אַלס דעם גענים־לען ערפינדער פון אַ נייער עלעקטרישער מאַשין, וואָס מוז ברענ-גען אַ גאַנצע איבערקערעניש אין דער מאָדערנער טעכניק און אין דער אינדוסטריע.

אין אַ קורצער צייט נאָך די ערשטע צייטונגס-בעריכטען וועגען דער גרויסער ערפינדונג פון שטיינבערג׳ן, איז געקומען די בעקאַנטמאַכונג, אַז עס האָט זיך געגרינדעט אַ פיל-מיליאָנענדיגע געזעלשאַפט, מיט שטיינבערג׳ען אַלס הויפּט-דירעקטאָר, כדי אויסצונוצען זיין ערפינדונג.

פון פערשידענע בעריכטען, וואָס האָבען געהאַט דערגרייכט צו אונזער אַמאָליגער געזעל-שאַפט, האָבען מיר דערפאַהרען וועגען שטיינ-בערג׳ס שטייגען העכער און העכער אין דער געזעלשאַפט. ער איז געוואָרען אַ פילפאַכער מיליאָנער, וועלכער האָט ערוואָרבען פּאַלאַצען און זומער-ווילעס אין פאַרשידענע אייראָפּעאישע לענדער. זיין הויפּטזיץ האָט ער געמאַכט אין דער הויפּט-שטאָט פון שוועדען — אין שטאָקהאָלם.

* * *

אין אַ קורצער צייט נאָכדעם ווערספּילען פרידען איז אונז בעקאַנט געוואָרען, אַז דער נאָך נעכטיגער מולטי-מיליאָנער איז שוין היינט אַ קבצן, מיט אַלע קבצנים גלייך. זיינע אָנגעזאַמעלטע גרויסע רייכטימער זענען אַוועק אין שטויב.

און אין אַ שעהנעם פריהמאָרגען איז בעקאַנט געוואָרען דורך טעלעגראַפען-אַגענטור׳ן אויף דער גאַנצער וועלט, אַז יאָנאָס שטיינבערג, דער גרויסער ערפינדער, וואָס האָט נאָך מיט אַ קורצער צייט צוריק געשפּילט אַזאַ בערייטענדע ראָל אין דער וויסענשאַפטליכער און אויך אין דער פינאַנץ-וועלט, איז געפונען געוואָרען אין אַ הויז אַ דערשאָסענער.

די געריכטס-אונטערזוכונגען, וואָס זענען געמאַכט געוואָרען בנוגע דעם טראַגישען סוף פון׳ם טויט-געפונענעם ערפינדער, האָבען קיין רעזולטאַטען נישט געבראַכט.

ג'ייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

ג'ייער פאלקסבלאט

מאנטאג
26
ב
תמוז תרצ"ג

יוני

זון-אויפגאנג 3.15
זון-אונטערגאנג 8.01

גענויע אויפקלערונג וועגען שענקען דעם לאקאל-שטייער

ווי אזוי דארפען סקאסירט ווערען סטעמפעל=מארקען אויף רעכנונגען

אין צוזאמענהאנג מיט דער ידיעה, וואס האט זיך באוויזען יענע וואך אין דער פרעסע, וועגען שענקען דעם פערלענגעם לאקאל-שטייער, איז אין צענטראלען קליינהענדלער-פעראיין, פאמארסקא 15 אויף א פערזאמלונג, אויפגעקלערט געווארען פאל-גענדעס:

שענקען דעם מלוכה'שען טייל פון לאקאל-שטייער, געהערט אויפ'ן סמך פון פאר.27 פון דער פעראָרדנונג פון פינאנץ-מיניסטער פון 13/8—1931 (רז.א.ר.פ. נר. 77 פ. 613) און פאראגראף 17 פון דער פעראָרדנונג פון פינאנץ-מיניסטער פון 29/12 1926 (דז.א.ר.פ. נר. 12 פון 1927 פאז. 95) אויך לויט'ן רעסקריפט פון פינאנץ-מיניסטעריום פון 23/3 — 1933 ל.ד.פ. 11560/1/33—אויסשליסליך צו דער קאמפעטענץ פון דער פינאנץ-קאמער.

דער לאדזער מאגיסטראט, אין הסכם מיט'ן פאר. 16 פון דער פעראָרדנונג פון פינאנץ-מיניס-טער פון 29/12 1926 (דז.א.ר.פ. נר. 17 פון 1927 פאז. 95) איז בעפולמעכטיגט צוזאמען מיט'ן דע-לעגאט פון פינאנץ-קאמער צו שענקען לאקאל-שטייערן נישט העכער פון 100 ג. דער דעלעגאט דעצידירט, וועגען דעראלעדיגען די אנולירונג.

אין הסכם מיט'ן פאר. 49 פון דער עקזע-קוציע-אינסטרוקציע פון 22/7—1932, פארשלאגען וועגען אומאזשעניעס, לעגען פאר די מאגיסטראטן, דער פינאנץ-קאמער, אינדיווידועל פארשלאגען ווע-גען אנולירען, ווען ס'האנדעלט זיך וועגען סומעס, העכער ווי 50 גר. אין יעדען בעזונדערן פאל, — געמיינזאם — ווען ס'גייט אין סומעס ביז 50 גר.

די לאדזער פינאנץ-קאמער, נעהמענדיג אין אכט, דאס 40% אין לאדז צאהלער רעקרוטירען זיך פון ארבייטסלאזע, אדער סעזאנאווע ארבייטער, וועלכע קענען דעם לאקאל-שטייער נישט בעצאה-לען, איז ארויסגעטרעטען צום פינאנץ-מיניסטעריום מיט א פארשלאג צו בעפולמעכטיגען דעם לאדזער מאגיסטראט, צו שטרייכען אין די ביכער פאר'ן יאהר 1932 דעם לאקאל-שטייער. די צאהלער, וועלכע מ'האט אויך געשאנקען פאר די יאהרען 1930 און 1931 און פערנעהמען ביז איין שטוב מיט א קיך, פון וועלכע דאס דירה-געלד שטייגט נישט איבער 150 רובל, לויט'ן יאהר 1914.

דאס מיניסטעריום האט דעם פארשלאג אק-צעפטירט.

ווייטער איז בעריהרט געווארען די פראגע וועגען שטעמפעל - מארקען אויף רעכנונגען. די גרעסטע טייל פירמעס געבען ארויס רעכנונגען, פון וועלכע זיי לאזען זיך איבער קאפיעס און די שטעמפעל-מארקען קלעבען זיי אויף דעם אריגינאל.

דער שטעמפעל-אמט אין לאדז האט אזא פארם פון סקאסירען שטעמפעל-מארקען קוועסטיא-נירט און פיל פירמעס געמאכט פראטאקאלען, אנ-נעהמענדיג א שטעלונג, דאס דער שטעמפעל-אפצאהל דארף זיך געפינען אויף די קאפיעס און נישט אויף דעם אריגינאל-רעכנונג.

די לאדזער האנדעלס-קאמער האט אינטער-ווענירט אין דער פינאנץ-קאמער, וועלכע האט זיך ארויסגעזאגט פאר דער שטעלונג פון דער האנ-דעלס-קאמער, זי האלט זיך אבער אין דעם פרט פאר נישט מאסגעבענד און צוליב דעם האט זי זיך געווענדעט צום פינאנץ-מיניסטעריום.

דערוויל ביז דאס פינאנץ-מיניסטעריום וועט די פראגע נישט אויפקלערען, דארפען די סוחרים סקאסירען דעם שטעמפעל-אפצאהל אויף די קאפיעס. נישט אויף די אריגינאל-רעכנונגען.

5 חדשים נאך דער חתונה ענטלאפען מיט א „קאכאנעק"

זי האט אבער נאך בעוויזען איבערצולאזען איהר מאן ביי בלויז 4 ווענד

א פיפיג יונג-ווייבעל האט איהר מאן אנגע-טון אזא שפיצעל: אויף ווסכאדניא 17 וואוינט א געוויסער דוד ראזענבערג, ער וואוינט ערשט דארט זייט 5 חדשים, דאס הייסט זייט דעם טאג ווען ער האט התונה-געהאט מיט דעם פריילין גלאזמאן. ר. איז א יונגערמאן א פעררינער, א כעמיקער, ביים טון א שידוך האט ר. געזוכט א סאליד מיידעל מיט א ביסעל געלד, באלד האט זיך געטראפען אזא שידוך און ר. האט נישט לאנג געטראכט און חתונה געהאט, נאכ'ן איינווירטשאפ-טען זיך איז נאך געבליבען פון דער פריילין גלאזמאנס געלד 340 דאלאר און פון זיין אייגען געלד 1500 זלאטיס, וואס האט זיך געפונען אין דער באנק, דאס פאר פאלק האט געלעבט צופרי-דען דורך 5 חדשים און ס'האט זיך געדוכט, אז זיי וועלען זיך עלטערען אין פריידען, ס'איז אבער נישט אזוי געווען. זעהט אויס, אז באלד נאך דער חתונה האט דאס יונגע ווייבעל אנגע-הויבען צו פיהרען א „לינקע ליבע" מיט איהרס שמאלינגען „פריינד" פון קוטנע, ראזענבערג האט פערשטעהט זיך דערפון נישט געוואוסט, פאריגע וואך האט דאס יונגע ווייבעל אנגעהויבען צו פייניגען איהר מאן, אז מ'זאל ארויסנעהמען דאס געלד פון דער באנק, צוליב כמה וכמה טעמים, ערשטענס פאלט דער דאלאר, צווייטענס איז אין בענק היינטיגע צייטען נישט זיכער און דריטענס... וואלט זי אליין געוואלט היטען דאס געלד.

דער יונגערמאן האט זיך שטארק איבער-געגומען דערמיט, וואס זיין ווייבעל זארגט אזוי שטארק וועגען תכלית און האט דאס געלד ארויס-גענומען פון דער באנק, דאס ווייבעל האט עס בעהאלטען אונטערן שעניק, ביז מ'וועט אויסטראכ-טען וואס דערמיט צו טון.

היינטיגען פרייטאג איז ר. אוועק, ווי שטענ-דיג אין גאס, ער איז אהיימגעקומען ערשט ארום 3 א זייגער ביינאכט, ווי ערשטוינט איז ער אבער געווארען ווען אהיימקומענדיג האט ער געטראפען א פולשטענדיג אויסגעלעדיגטע וואוינונג. ס'האט זיך ארויסגעשטעלט, נישט מעהר און נישט ווע-ניגער, אז די אשת חיל האט צוגענומען דאס געלד, דאס ביסעל סחורה, דאס גאנצע מעבעל, די וועש, די מלבושים און איז ערגיץ אוועק מיט איהר „קאכאנעק" יוסף פון קוטנע. ר. האט צו-וויסען געגעבען דער פאליציי, וועלכע האט ארויסגעשיקט שטעק-בריף נאך דער פרוי רא-זענבערג.

פעטער אהרן פון פעטריקאוו

ווי לאזט מען זיך עס, אזוי אפפרייערען פון א לאדזער פויגעל?

(2) צו א געוויסען אהרן בירערמאן, אין פעטריקאוו, האט זיך די טעג געמאלדען עפיס א יונגערמאן, און דערקלערט, אז ער איז בידערמאנס א נאהענטער קרוב, אז ער הייסט הערשעל פישמאן, און ער קומט פון לאנדאן...

הכלל, האט מען איהם אין וועג בע'גנב'עט, און ער דארף איצט אויסקויפען אויפ'ן וואקזאל דעם באגאזש זיינעם, און ער האט נישט מיטוואס.

אגב ליגט אין דעם באגאזש 100 ענגלישע פונט, וואס דער לאנדאנער פעטער האט געשיקט פאר פעטער אהרן פון פעטריקאוו.

איז דער פעטער אהרן בירערמאן פון פעטריקאוו געווארען אויסער זיך פאר שמחה — ס'טייטש הונדערט פונטלעך וועגען דאך נאך איצט פונקט אזוי, ווי 3000 זלאטעס, איז...

— וויפיל דארפסטו, מיין קינד?

— א הונדערטער. רעכען איך וועט גענוג זיין... כ'וועל אייך באלד צוריק אפגעבען.

האט אהרן בירערמאן גע'נותנ'ט דעם יונגער-מאן 100 זלאטעס, און ער ווארט, ער זאל צוריק-קומען פון דער באהן מיט'ן באגאזש און מיט די 100 ענגלישע פונט.

ער קאן גוט ווארטען...

דערוויל אבער האט ער וועגען דעם ענין געמאלדען אין דער פאליציי, און מען זוכט איהם דעם לאנדאנער קרוב, הערשעל פישמאן, וועלכע' איז אוודאי — לויט ווי דער געליטענער האט איהם אפגע'משלט, איינער פון די בעקאנטע לאד-זער קאמבינאטארס, וואס האט צייטוויליג געווילט אין פעטריקאוו.

דייטשלאנד ווארפט די פרייזען

די פרייזען פון דער היימישער פראדוקציע טארען נישט געהעכערט ווערען

קאמוניקאט פון „קאמיטעט פאר דער אנטיהיטלעריסטישער ווירטשאפטליכער אקציע

ווי דער קאמיטעט פאר דער אנטיהיטלעריס-טישער ווירטשאפטליכער אקציע טיילט מיט, האבען מאנכע פירמעס, אויסנוצענדיג דעם באיקאט אויף דייטשע סחורות, געהויבען די פרייזען פון זייערע אויסארבייטונגען.

די דאזיגע פאליטיק, איז לויט דער מיינונג פון קאמיטעט, א שעדליכע.

שעדליך איז זי דערמיט, וואס די פאברי-קאנטען אין דייטשלאנד, פיהלענדיג דעם באיקאט אויף זייערע פלייצעס, האבען אנגעהויבען א פער-בילינערונגס-אקציע, כדי אזוי ארום צו דערהאלטען די אויסלענדישע מערק.

אין קאמף פאר'ן קיום פון אונזער איגערלי-כען מארק, מוזען מיר ענטפערען מיט א קאנטר-אטאקע. ד. ה. מיט א פלאנמעסיגער רעדוקציע פון די פרייזען. אויב ביי די איצטיגע נידריגע פרייזען, קען לע"ע קיין רייד נישט זיין וועגען א פרייזען-רעדוקציע, דארף מען אנווענדען אלע בעמיהונגען, צו דערהאלטען די ביז-איצטיגע פרייזען, ס'קאן אבער באין אופן קיין רייד נישט זיין וועגען העכערען ביים היינטיגען טאג די פרייזען פון אונזער היימישער פראדוקציע.

צוויי זעלנער פערוואונדעט

מחמת אנ'עקספלאזיע פון א גראנאט בעת פרוב-איבונגען

(2) עהערנעכטען פארמיטאג האט אין בא-ריטש, הינטער טאמאשאוו, בעת די מאנעווערס פון 31-טען פולק ס. ק., אויפגעריסען א גראנאט, די שטיקלעך פון וועלכען עס האבען שווער פער-וואונדעט צוויי זעלנער פון דעם זעלבען פולק: דער פאדכאראנזשי הוגאן פיליגער, און דעם שי-סער יאן הוק.

מ'האט זיי תיכף איבערגעפיהרט אין דעם מיליטערישען שפיטאל אין לאדז, אויף דער פשענ-דזעלניאנא-גאס, וואו הוק, איז טראץ דער באל-דיגער מעדיצינישער הילף, געשטארבען.

עס ווערט געפיהרט אנ'אויספארשונג, הלמאי דער גראנאט האט אויפגעריסען.

נוצט אויס דעם היינטיגען אוונט
און קומט צו דער לעצטער פאפולערער פארשטעלונג
אין „סקאלא" אויף
„מאמע און שוויגער"
זיך געזעגענען מיט די לאדזער ליבלינגען
לוסי און מישא גערמאן!

פאבאר פון יאהרגאנג 1912

היינט, מאנטאג, דעם 26-טען ד. ח. דאר-פען זיך שטעלען פאר דער קאמיסיע נומער 1 (אל. קאשטשושקי 21) די פאבאראווצעס פון יאהר-גאנג 1912, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11-טען קאמיסאריאטען מיט די אותיות:

S Sch Sz S W

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 2 (אגרא-דאווא 34) דארפען זיך שטעלען די פאבאראוו-צעס פון יאהרגאנג 1912, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען

P W Z Ź Ż

מארגען, דינסטאג, דעם 27-טען דעם חודש דארפען זיך שטעלען פאר דער קאמיסיע נומער 1 (אל. קאשטשושקי 21) די פרייוויליגע פון יאהרגאנג 1913, 1914 און 1915, וואס וואוי-נען אויפ'ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 קא-מיסאריאטען.

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 2 (אגרא-דאווא 34) די פרייוויליגע פון יאהרגאנג 1913, 1914, 1915, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 קאמיסאריאטען.

פאהר-פלאן פון די פאסאזשיר-צוגען זאל געענדערט ווערען

אקציע פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער

צוליב דעם, וואס דער פאהר-פלאן פון די פאסאזשיר-צוגען איז נישט צוגעפאסט צום געברויך פון לאדזער קרייז, האט די האנדעלס-קאמער זיך געווענדעט צום קאמוניקאציע-מיניסטעריום, צו ענ-דערען דעם ווינטער-פאהר-פלאן.

די האנדעלס-קאמער האט זיך דערוועגען געווענדעט צו די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס, זיי זאלען ארויסזאגען מיינונגען וועגען דעם אופן פון ענדערען דעם פאהר-פלאן.

היינט צום לעצטען מאל
קומען אלע אין „סקאלא"
בעוואונדערן די אמעריקאנער קינסטלער אין
„מאמע און שוויגער"

שטיצען דאס פוילישע פליה-וועזען

אויפרוף פון לאדזער לעגיאניסטען-פערבאנד צו דער בעפעלקערונג

די פערוואלטונג פון פוילישען לעגיאניסטען-פערבאנד אין לאדז, האט ארויסגעלאזט אנ'אויפרוף צו דער בעפעלקערונג, צו אונטערשטיצען די אקציע פאר דעם פוילישען פליה-וועזען, אויף צו קויפען אעראפלאנען, כדי אזוי ארום צו שיצען די פוילישע גרעניצען.

יודישער אנטייל אין „יום-טוב פון ים"

ווי בעקאנט, האט זיך ארגאניזירט א ספע-ציעלער קאמיטעט, וועלכער ארדענט איין היינטי-גען דאנערשטאג גרויסע פייערליכקייטען אונטערן נאמען „דער יום-טוב פון פוילישען ים".

דער דאזיגער קאמיטעט האט זיך געווענדעט צו דער יודישער קהלה, אז דאנערשטאג 11 א זייגער אינדערפריה זאלען אין אלע שוהלען פאר-קומען תפילות און דאן זאל דער עולם פון די שוהלען קומען אויפ'ן פרייהייטס-פלאץ, וואו ס'וועט פארקומען די אלגעמיינע פייערונג.

די קהלה האט זיך געווענדעט צו אלע גרע-סערע שוהלען, אז אזעלכע תפילות זאלען פארקו-מען און וואס א גרעסערער יודישער עולם זאלען אנטיילנעהמען אין „יום-טוב פון ים".

אין שוהל אויף וואלבארסקא 20 ארדענט איין די קהלה א גאטעסדינסט און א רעדע וועגען דער בעדייטונג פון דער פייערונג וועט האלטען דער קהלה-פרעזעס דעפ. מינצבערג.

ס׳געהיימניש פון א רויטען שטעמפעל

ביי א טראמוואי־סטאציע האט זיך געפונען א בודקע מיט פאפיראסען. כ׳האב טאקע געקויפט א פעקעל און איבערגעלעגט די פאפיראסען אין דער פאפיראסען־טאש און דערנאך איז צוגעקומען צו מיר עפעס א יונגעל און געבעטען דאס לעדיגע שאכטעלע. כ׳האב אויסגעצויגען צו איהם די האנד מיט דעם שאכטעלע און אינצווישען האט דער בודקע־אייגענטימער א זאג געטון:

הער, פערגיכטעט בעסער דאס שאכטעלע, גיט איהם דאס נישט. כ׳בין געווען פערוואונדערט מיט דעם פאפיראסען־הענדלערס עצה און כ׳האב איהם טאקע א פרעג געטון און ער האט מיר באלד געענטפערט: איהר זעהט, הער, ס׳איז פערהאן אזא איינער, וואס קויפט ביי זיי די שאכטעלעך, הויפטזעכליך אויב אויף זיי איז נאך דא דער שטעמפעל גוט בעהאלטען. לעגט ער דערנאך אריין אין די זעלבע שאכטעלעך נאכגעמאכטע פאפיראסען לויט די זעלבע ווי פון מאנאפאל און פערקויפט זיי מענשען. דערנאך האט מען דערמיט צרות ס׳געפינט זיך אמאל א נישט עהרליכער פערקויפער, וועלכע פערקויפט זיי צו נישט שטענדיגע קליענטען. דערנאך געדענקט נישט דער קליענט. וואו ער האט געקויפט און ער קומט צו זיין שטענדיגען צושטעלער, אז ער האט פון איהם בעקומען שלעכטע פאפיראסען.

ווי אזוי קען ער דאס פערטיידיגען? מייסטענס האנדלען מיט אזעלכע פאפיראסען נאכט־אונלעגאלע־פערקויפער, ציהט ארויס פון בוזעם־טאש א שאכטעלע און דער קליענט געדענקט נישט ביי וועמען ער האט עס געקויפט, דערנאך האט ער טענות, אז דער מאנאפאל ארבייט אויף שלעכטע פאפיראסען, אדער דער פאפיראסען־הענדלער פעלשט אליין די פאפיראסען. אזוי זענען שוין די מענשען...

פענסטער־שפרינגער

(2) אין דער וואוינונג פון מאיר ווייסבארט (זגערזשער 51) האבען זיך געוואלט אריינקריגען 2 גנבים־איינברעכער.

בעת זיי האבען זיך געפארעט ביי דער טיר פון זיין וואוינונג, איז גראד אנגעקומען ווייסבארד און געמאכט א גוואלד.

די גנבים האבען נישט געמאכט קיין לאנגע שהיות, און נישט געווארט אויף קיין שום איינלאדונגען, נאר מאמענטאל ארויסגעשפרונגען דורכ׳ן אפענעם טרעפען־פענסטער. און — ענטלאפען, אז קיין שפור איז פון זיי נישט פערבליבען...

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר

אויערען, נאז, האלז און לונגען־קראנקהייטען

11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)

טעל. 127־81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17

פון 11–1 און פון 2–3 נאכמ.

שיצט אייערע שיך

און בעזונדערס אייערע

פיס. טלאסטישער שטאר־

קער און ביליגער פון

לעדער זענען די

Berson

גומי־אבצאסען

א נייעס!

די גומי־לעדער *Berson-Okma*

אלס הויטהאפטע זוהל נוצט נישט,

גליטשט זיך נישט און איז פעסטער

און ביליגער פון לעדער.

די פרייזען בעדייטענד ביליגער

שטיצט די פראפעסיאנעלע לערן וואַרשטאטען פון „ארט“

היינט, מאנטאג קומט פאר די אפצייכנונג לטובת דער געזעלשאפט „ארט“ אין לאדז.

די „ארט“־געזעלשאפט, וואס פיהרט איהר טעטיגקייט שוין איבער צעהן יאהר, ווענדעט זיך היינט צו אלעמען, וואס האבען פערשטענדעניש פאר׳ן יודישען ווירטשאפטליכען לעבען, מיט א נאפעל צו שטיצען די פראפעסיאנעלע לערן־ווארשטאטען, אין וועלכע עס האבען בעקומען פאכמענישע אויסבילדונג הצכר 7000 פערזאן פון די פערשידענסטע קרייזען פון דער יודישער בעפעלקערונג.

די טעטיגקייט צו העלפען פראדוקטיוויזירען דאס יודישע מאסען־לעבען, האט די וויכטיגסטע בעדייטונג פאר׳ן יונגען אויפוואקסענדען דור, דערהויפט פאר די טויזענטער, וואס זענען גע־צוואונגען צו זוכען א נ׳ארבייט־פלאץ אין אנדערע לענדער.

נישט אומזיסט איז דער עמיגראציע־עלעמענט אזוי שטארק פערטרעטען צווישען די, וואס בעזוכען די לערן־ווארשטאטען פון „ארט“. יעדער איינער ווייסט, אז אין א פרעמד לאנד מוז מען קומען צוגעגרייט מיט די נעהעריגע פאך־קענטעניסען, אין נעגענפאל איז מען אנגעוויזען אויף דורכפאל, וואס איז פאר א היינטיגען עמיגראנט א פראגע פון „זיין אדער נישט זיין“. פאר זיי זענען די „ארט“־ווארשטאטען א נויטווענדיגקייט און אין יעדען לאנד קאן מען זיי טרעפען די הונדערטער, וואס האבען צו פערדאנקען צו זייער מאַרביל־דונג דער געזעלשאפט „ארט“.

די „ארט“־טעטיגקייט פערדינט דעריבער אין דער פולער מאס געשטיצט צו ווערען, און דאס יודישע לאדז וועט זיכער מיט א ברייטער האנד מיטהעלפען צום דערפאלג פון דער היינטיגער אימפרעזע פאר דער געזעלשאפט „ארט“.

Dr. R.

Zalcwasser

CHIRURG — כירורג

ציגעל־גאס 19, טעל. 17־125

נעהמט אן פון 1–2 בייטאג און פון 4–7 נאכמ.

זעלבסטמארד

(2) אויף פיעטרקאווער 68 האט אויסגע־טרונקען א גרעסערע דאזע יאדינע דער 21־יעה־ריגער עדוואַרד קוביאק.

פאגאטאווע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

ער האט זיך אפגעזאגט צו געבען אויפ־קלעהרונגען, הלמאי ער האט געוואלט בעגיין זעלבסטמארד, מען איז זיך משער, אז די סיבה איז — נויט.

אפטייקען

היינטיגע נאכט־דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ש. יאנקע־לעוויטש (אלטער מארק 9), ל. שטעקעל (לימאנאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6) ס. האמבורג (גלובנא 50), ל. פאוולאווסקי (פעט־ריקאווער 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

פערשלאפען 1,200 זלאטיס

אזוי זעהט עס אויס, אז מען לייגט זיך אהן א „המפיל“...

(2) צהערנעכטען איז געקומען קיין לאדז פון קאטאוויץ, א געוויסער מיכאל פערסטער (פאמארסקא 25).

דער ווילקאמען מיט׳ן ברוך הבא איז איהם אבער נישט איינגעגאנגען, ווארום ער האט אין דער באהן פאהרענדיג געכאפט א שטיקעל „דושים אויף איין פוס“, און בעת מעשה האט מען איהם פון דער טאש ארויסגעצויגען א פארטפעל מיט 1,200 זלאטעס במזומן.

ס׳איז א קנאפער פערגעניגען!

קיינער וועט נישט אדורכלאזען די

די איינציגע געלעגענהייט

הייבט צו זעהען אין „סקאלא“

„מאמע און שוויגער“

מיט לוסי און מישא גערמאן

אין די הויפטראלען.

אונטערגעווארפען א טויט קינד אין לאקאל פון קהלה

אין ראבינאט איז היינט געקומען א יונגער־מאן מיט א פעקעל אין האנד און געבעטען, אז מ׳זאל איהם אויסמעלדען זיינס א קינד, וועלכעס איז בעשטארבען און מ׳דארף עס קובר זיין, ווען מ׳האט געפרעגט דעם יונגערמאן וועגען א דאקו־מענט, האט ער זיך געמאכט צפעס זוכען, האט צוועקגעלעגט דאס פעקעל און ארויסגעלאפען, כלומרשט נאך דעם דאקומענט, וועלכען ער האט פערגעסען אינדערהיים. ס׳איז אוועק א לענגערע צייט און דער יונגערמאן איז נישט געקומען. דאס פעקעל איז אלץ געלעגען אויף א שטוהל. ווען אימיצער האט זיך דערצו צוגעריהרט, האט ער אויסגעשריגען פאר איבעראשונג, ס׳האט זיך ארויס־געשטעלט, אז אין פעקעל איז געלעגען א טויט קינד. מ׳האט באלד וועגען דעם מיטגעטיילט דער פאליציי, וועלכע ד׳האט דאס טויטע קערפערל אפ־געפיהרט אין פראזעקטאריום און אנגעהויבען אנ׳־אויספארשונג, כדי צו דערגעהן ווער ס׳האט דאס טויטע קינד איבערגעלאזען אין לאקאל פון ראבינאט.

32)

דער רוף פון קערפער

סענסאציאנעל־עראטישער ראמאן

צי האט זי זיך געראַפט אפזאגען פון בעפריי־דיגען דעם דראנג פון איהר גוף נאר דערפאר ווייל ער האט נישט איינגעשטימט, ער איז נישט געווען אין איינקלאנג, ווי ביי אנדערע פרויען, מיט איהר ליבע־געפיהל?

ווער האט איהר געקאנט מאכען א פארוואורף פאר איהר אויספיהרען זיך, אויב אינדעם איז שול־דיג געווען בלויז דער דראנג פון איהר קערפער, וואס האט איהר געשלעפט און געשטויסען אין דעם ראזיגען וועג?!

שוין־זשע האט זי ווי איטליכע אנדערע לעבע־דיגע בעשעפעניש, נישט געהאט דאס רעכט צו געניסען פון דעם דאזיגען געפיהל, פון אט דעם זי־סען ציטער, וואס איז עהנליך צום געפיהל, וועלכען עס מאכט אדורך אין פריהלינג די ערד, ווען זי וועקט זיך אויף פון שלאף. און פיהלט זיך אן מיט לעבענס זאפטען?!

די דאזיגע אויפקלערונג האט אין גרונד־אויס בערוהיגט סעווערינאַן.

ריכטיגער — זי האט זיך געפונען.

זי האט זיך בעפרייט פון דעם יאך, אינטער וועלכען זי האט זיך געפיצען, בעת זי האט ארומגע־בלאנדזשעט אין דער פינסטערניש.

צוריק האט זי בעקומען איהר פריהערדיגע רו־היגקייט, די זיכערקייט אין זיך, און נאך מעהר — זי האט דערפיהלט א צופלוס פון פרייד.

קיינמאל איז איהר נישט געווען אזוי לייכט אויפ׳ן הארצען, ווי פון דעמאלט אן, ווי זי האט ענט פלעקט אט דעם פינסטער׳ען, אפט מיט בליצען בע־לויכטענעם לעבען פון איהרע אומקלארע געפיה־לען...

אויב סעווערינא פלעגט זיך אפילו פערשעהמען מיט געדאנק וועגען דעם וועג אויף וועלכען זי איז גרטווייליג ארויף, האבען פיערס אויגען, וועלכע פלע־גען נאך נישט לאנג צוריק ארויפווארפען אויף איהר אנ׳אימה, איצט געמאכט זי זיכער אין איהר גערעכט זיין....

מיט ריהרענדער ליבשאפט האבען די אויגען זיינע נאכגעפאלגט ווי עס שטעלען זיך איהר צוריק די כוחות.

וואס א טאג איז זי אלץ פרייער געווארען פון איהר שרעק —

זי האט דאך געוואוסט אז א צו שטארקע ענ־דערונג קאן דערוועקען אין איהם פערשידענע פער־דאכטען.

און זי האט עס נישט געוואלט, פונקט אזוי, ווי זי האט גאר קיין חשק נישט געהאט אפצוזא־גען זיך פון דער מעגליכקייט ווייטער צו בעזוכען דעם „סאלאן“ פון דער מאדאם אנאיס.

זי האט זיך בעמיהט אויסצוגלייכען א גלייכגע־וויכט צווישען די צוויי שטרעבונגען פון איהר מהות — געפרובט מאכען שלום צווישען זיי.

און זי האט איהר ציל דערגרייכט א דאנק דעם אויסדויער און געדולדיגקייט.

צי האט אבער אין איהר נישט געשטעקט קיין צביעות?

זי האט פעסטגעשטעלט, אז זי פלעגט קיינמאל נישט אזוי פול און נישט צוטיילבאר געהער׳ען פיער׳ן, ווי נאך דעם, ווי זי פלעגט זיך צוריקקעהרען פון דער וויר׳ען־גאס, וואו זי האט געפינען די בעפריי־אונג פאר די פייניגונגען פון איהר גוף.

די דריי שעה וואס זי האט פערבראכט אין דעם שאנד־הייזער זענען איבגאנצען געווען אפגעגרע־ניצט פון איהר איבעריג לעבען.

אין משך פון די דאזיגע דריי שעה פלעגט סע־ווערינא פערגעסען אינגאנצען אין איהר ווירקליך לע־בען און וועגען דעם, וואס עס האט זי ארומגע־רינגעלט.

אין די דאזיגע שעה׳ן האט אין איהר געלעבט בלויז דער גוף, דער חומר —

זי איז געווען עהנליך צו דעם מין צמחים, וואס בליהען א קורצע ווייל בכדי דערנאך אנצובעהמען זייער פריהערדיגען אויסזעהען און צושטאנד.

בּיסלעכווייז האט זיך סעווערינא בעפרייט פונ׳ם פיהלען בעוואוסטזיניג דעם דואליזם, די דאפעלט־קייט פון איהר עקזיסטענץ.

איהר האט זיך אנגעהויבען צו דאכטען, אז דאס דאפעלטע לעבען איז איהר בעשערט געווען נאך איידער זי איז געבוירען געווארען.

זי האט זיך בעפרייט פון דעם געדאנק אז זי שענקט פיער׳ן במתנה איהר לייב — איהר האט זיך אנגעהויבען אויסצווייזען אז די נאהענטקייט מיט איהם בענייט זי נאך די איבער־לעבענישען אויף דער וויר׳ען־גאס.

איהרע אומארעמונגען זענען געווארען נאך מוטערליכער...

זי האט מורא געהאט אז א צופעליג לייזען שאפטליכע בעריהרונג וועט פערראטען די אומפער־שעמטקייט פון איהר דאפעלטען שטייגער לעבען, און וועט אויפדעקען פאר ... דעם סוד פון איהר צוויי־טער עקזיסטענץ.

ביי דער ערשטער צוזאמענטרעפעניש מיט מאר סעלען, האט סעווערינא איהם במעט איגנאבצען ווי נישט בעמערקט.

געקומען איז ער, מארסעל, מיט היפאליט׳ן, און עס איז זעלבסטפערשטענדליך, אז די גאנצע אויפ מערקזאמקייט איהרע איז געווענדט געווען אויפ׳ן לעצטען.

— נאך מעהר — כל זמן זיי זענען נישט גע־בליבען אליין, איז ער איהר גאר שטארק נישט גע־פעלען.

— איהר דארפט זיין זעהר ליבענסווירדיג אין בעצוג צו היפאליט׳ן — האט די מאדאם אנאיס דער־קלערט פאר איהרע מיידלעך, און אויסגעמיטען בעת מעשה צו קוקען זיי אין די אויגען.

— איהר מעגט זיין רוהיג — האט שארלאטא בערוהיגט געענטפערט — און איך האב געהאפט, אז מיר זענען איהם ענדליך פטור געווארען.

די מאדאם אנאיס האט געצויגען מיט די פליי־צעס און א זיפץ געטון:

— ער האט זיינע משוגעת׳ן... זעהר מעגליך, אז ער וועט מעהר צו אונז נישט קומען, און... מעג־ליך אז ער וועט אין פערלויף פון דער וואך קומען צו אונז טאג־טעגליך... איהר בעדארפט אבער צו איהם זיין וואס מעהר אויפמערקזאם, — איהר וועט דערפון נישט האבען קיין חרטה.

— ווער איז ער? — האט סעווערינא א פרעג געטון.

— דאס ווייסט קיינער נישט, — האט מאטילדא שטיל געענטפערט.

— ער איז רייך?

— א שיינער איינפאל, כ׳לעבען! — האט שארלאטא אויסגערופען — ער צאהלט בכלל נישט...

— טאקי?

— פאר איהם צאהלט די מאדאם אנאיס... אין אנהויב האבען מיר געמיינט אז ער איז איהר גע־ליבטער, נאר דערנאך זענען מיר דערגאנגען, אז מיר האבען געהאט א טעות. איך מיין, אז ס׳איז געווען א צייט ווען ער האט געלעבט מיט איהר, און פון דאן אן איז זי איהם בלינד געהארכזאם... צו אונז זער גליק קומט ער דא נישט אפט אהער... איין מאל אין א ביין חדשים... ווען ס׳וואלט אנדערש געווען, וואלט מיך דא קיין קראפט נישט געקאנט איבער־האלטען...

— מיך אויך נישט! — האט אונטערגעכאפט מא־טילדא.

זיי זענען צוגעקומען צו דער טיר פונ׳ם גאסט־צימער, און אומענטשלאסען געבליבען שטיין ביי דער שוועל.

סעווערינא האט איילינג א פרעג געטון,

— וואס איז ער, תאווה׳דיג?... גראב אין דער בענעהמונג?...

— דאס, דאכט זיך. קאן מען וועגען איהם נישט זאגען... ריכטיגער וועט זיין, מ׳זאל זאגען, אז ער איז א רוהיגע נאטור... נישט וואהר, מאטילדא!?.. מען קריגט אבער פאר איהם פחד — און דאס איז אומעגליך צו דערקלעהרען...

(פארטזעצונג קומט).

ספארט-בעוועגונג

גרויסער גימנאסטישער פעסט פון „מארגענשטערן"

טריי זיין טראדיציע, האט דער היגער „מארגענשטערן" אויך היי־יאהר איינגעארדנט א גרויסן גימנאסטישן זומער־פעסט, ליידער איז די דאזיגע הערליכע מאסן־אימפרעזע געשטערט געווארן דורך דעם רעגן, וואס האט זיך אנגעהויבן אין דערזעלבער צייט ווען די איבונגען האבן זיך אנגעהויבן, ס'טראגן א גרויסע שולד די איינארדנער וועלכע האבן אנגעהויבן די איבונגען מיט צוויי און א האלב שעה שפעטער, ווי ס'איז געווען מיטגעטיילט, ביז'ן רעגן וואלטן שוין א גרויסער טייל איבונגען געווען אדורכגעפיהרט און מען וואלט געקענט אורטיילן וועגן די פארטשריטן פון „מארגענשטערן" אין לעצטן יאהר...

דער אויפמארש און וועלכן ס'האבן אנטיילגענומען אנ'ערך דריי הונדערט טורנער, איז געווען אימפאזאנט און האט נאכאמאל בעשטעטיגט אז „מארגענשטערן" איז געבליבן טריי איהר ציל צו שטרעבן אריינצוציהען וואס גרעסערע מאסן אין די רייהען, פון די וואס זארגן פאר דער פיזישער ענטוויקלונג.

ראטמאן י. מ. פאזנאנסקי האט געהאלטן א קורצע רעדע פאר די טורנער, אין וועלכער ער האט דערמאהנט אין דעם אינטערנאציאנאלן ארבייטער ספארט־טאג וואס איז גראד אויסגעפאלן היינטיגן שבת.

נאך האבן זיך אנגעהויבן די איבונגען, די אלגעמיינע פרייאיבונג פון אלע גרופען איז געווען גענוג קארעקט און פרעציז אויסגעפיהרט. אויך אלע איבעריגע איבונגען האבן ארויסגעוויזן א פארטשריט. מיר קענען נאר בעדויערן וואס דער רעגן האט נישט ערלויבט די גרופען פון „מארגענשטערן" זיך צו פרעזענטירען אזוי ווי זיי האבן דאס פערדינט.

הכח II — וו. ק. ס. II 1:2

ס. ק. ס. — מכבי 1:7 (0:1)

דער צווייטער מעטש וועגן דער מייסטערשאפט „א"־קלאס איז פארגעקומען צווישען ס.ק.ס. און „מכבי", וועלכען די יודישע מאנשאפט האט פערשפילט אין דער פערהעלטניש פון 1:7, פערשטייט זיך, אז א גרויסע שולד פאר דער סקאנדאליעזער מפלה טראגט דער רעזערוו־טויערמאן פון „מכבי" וועלכער האט נישט קיין אהנונג פון שפילען. ביי אנ'אנדערן טויערמאן וואלט דער רעזולטאט זיכער געווען 'אנ'אנדער'ער. וועגען דער גאנצער מאנשאפט פון „מכבי" איז אויך פערהאן וועניג צו רעדען, ווייל ס'פעהלען דארט די בעסטע שפילער.

דער גרויסער זיג פון ס.ק.ס. איז בשום אופן נישט קיין בעווייז פון זייער גוט שפילען, דאס שוואכע שפילען פון „מכבי" האט זיי געשענקט דעם דאזיגען זיג.

טוריסטען — ווידזעוו 0:2

די טוריסטען שפילען ווייטער אין דער מייסטערשאפט פון „א"־קלאס, זייער נעכטיגער זיג איבער „ווידזעוו" האט זיי דערווייל ווייטער פערזיכערט דאס ערשטע ארט אין דער טאבעלע.

ווימא — ל. ק. ס. 0:4

„ווימא" טרייסעלט זיך כסדר ווייטער אפ פון די מפלות וואס זי האט געליטען ביים אנהויב פון דער מייסטערשאפט. דערווייל האט „ווימא" בעוויזען זיך ארויסצובעקומען פון דעם געפאהר ארויסצופאלען פון „א"־קלאס.

די טאבעלע זעהט איצט אויס, אויף דעם אופן, אז דאס ערשטע ארט פערנעהמען די טוריסטען, פאר וו.ק.ס. און ס.ק.ס. בעדראהט ארויסצופאלען זענען „מכבי" און ל.ק.ס. 1.

מפלות פון דריי יודישע פוס־באל־מאנשאפטען

שבת האבען געשפילט דריי יודישע מאנשאפטען: „הכח", „מכבי", און „שטערן", און עפעס א פעך האט פערפאלגט אלע דריי מאנשאפטען, וועלכע האבען די פערמעסטונגען פערשפילט. די אינטערעסאנטסטע פון די דריי פערמעסטונגען איז געווען וועגען דער מייסטערשאפט פון „א"־קלאס.

וו. ק. ס. — הכח 0:3 (0:2)

הכח האט אין דעם מעטש געשפילט אהן באלזאמען און ציגלער, אבער אויך וו.ק.ס. האט געשפילט אהן שלאנזאקן און קאטשמארעק'ן, דעם אמת מוז מען זאגען אז וו.ק.ס. האט דעם מעטש זעהר גוט געשפילט, ער האט איבערשטיגען דעם געגנער מיט דער שנעלקייט און בעסערן בעהערשען דעם באלעם. הכח האט אינגאנצען שוואך געשפילט, אין דער יודישער מאנשאפט איז נישט געווען קיין איין שטארקער פונקט, אפילו דער גוטער ראפאפארט האט נישט געהאט זיין טאג.

בעשוועהרט דאס שפילען האט אויך דאס זעהר וואסערדיגע פעלד. וו.ק.ס. האט ערצילט צוויי גאלען אין דער ערשטער העלפט: אין דער 12 מינוט דורך סטאלארטשיק, און אין דער 25־טער מינוט דורך קיעניאס. נאך דער פויזע איז ווידער געווען די איבערמאכט פון וו.ק.ס. און ערצילט נאך א טויער.

מיט'ן מעטש האט גוט געפיהרט ה' פיאטראווסקי.

י. ק. פ. — שטערן 0:1

ביי דעם מייסטערשאפטס־מעטש פון „בע"־קלאס האט „שטערן" פערלוירען צוויי פונקטען ביי י. ק. פ.

דער פערבאט פון מיליטער-לייט צו שפילען אין ליגע־מאנשאפטען

דער פערבאט פאר מיליטער־לייט צו שפילען אין ליגע־מאנשאפטען וואס האט זיך אנגעהויבן אין קראקא, ווערט איצט פערברייטערט אויך אין אנדערע ד.א.ק.'ס, אזוי וועלען אין 22 פולק מעהר נישט קענען שפילען קיין מיליטער־לייט און די מאנשאפט ווערט זיך מוזען צונויפשטעלען פון די ציוויל שפילער וואס געפינען זיך אין קלוב.

לייכטאטלעטישע-מייסטערשאפטען פון „מכבי"

די לייכט - אטלעטישע מייסטערשאפטען פון „מכבי" האבען געגעבען פאלגענדע רעזולטאטען:

100־מעטער לויף האט געוואונען קליינמאן אין 12,1 סעק.

200־מעטער לויף — טוואַרדאָוויטש 25,9 סעק.

קויל־ווארפען — דערטשינסקי 9.60 מעטער.

דיסק־ווארפען — קליינמאן 29:25 מעטער,

שפיז־ווארפען — טווארדאַוויטש 39.40 מעטער.

ווייט־שפרונג — קליינמאן 5.78 מעטער.

אינטערנאציאנאלער ארבייטער-ספארט-טאג אין לאדז

דער לאדזער ארבייטער ספארט־קרייז־פערבאנד האט נעכטען איינגעארדנט א גרויסע ספארט־אימפרעזע אין צוזאמענהאנג מיט'ן אינטערנאציאנאלן ארבייטער ספארט־טאג וואס איז נעכטען פארגעקומען.

ס'האבען אנטיילגענומען אין דער אימפרעזע: ווידזעוו, טור, שטערן, „מארגענשטערן" און „באפשוד", דאן זענען פארגעקומען אלגעמיינע איבונגען, „מארגענשטערנ'ס" מוסטער גרופען האבען אויסגעפיהרט גימנאסטישע איבונגען, אין דער לייכט־אטלעטיק און ספארט־שפילען האט אויך אנטיילגענומען שטערן און באפשוד.

אין די ראהמען פון דער אימפרעזע איז פארגעקומען א פוסבאל־מעטש צווישען דער ארבייטער־רעפרעזענטאנץ פון לאדז און דער ארבייטער־רעפרעזענטאנץ פון ווארשא, געוואונען האט לאדז אין פערהעלטניש פון 1:4.

ליגע־מעטשען אין לאנד

ל. ס. ס. — 22 פולק 1:3

ביי א שלאגס־רעגען איז פארגעקומען דער דערמאהנטער ליגע־מעטש, די מיליטער־מאנשאפט איז ארויסגעטרעטען מיט רעזערוו־שפילער, ל. ק. ס. איז געווען די שטארקערע מאנשאפט און פערדינט געווינען דעם מעטש, די טויערען פאר ל. ק. ס. האבען דערגרייכט הערשטרייך 2 און מילער, פאר 22 פולק — סכאטשינסקי.

פאגאן — טשארני 1:2 (1:2)

די בעסערע מאנשאפט איז געווען פאגאן, די טויערען האבען פאר פאגאן דערגרייכט מאטיאַס און פאר טשארני מאקון.

ווילסא — גארבארניא 2:2 (2:0)

אין דער ערשטער העלפט האט גארבארניא געהאט פיל מעהר פון שפילען און געשאסען 2 גאלען דורך סמאטשעק און קאטשמארעק, אין דער צווייטער העלפט האט ווילסא זיך אפגעטרייסעלט פון דער איבערמאכט און אויסגעגליכט ביידע פערלוירענע טויערען דורך ארטור.

קראקאוויא ווארטא 0:2

קראקאוויא האט אין דער ערשטער העלפט געהאט די איבערמאכט און זיך געמאכט א רעזערווע פון 2 טויערען, אין דער צווייטער העלפט האט „ווילסא" שוין נישט בעוויזען צוריק צו געווינען די פערלוירענע טויערען, די טויערען האבען דערגרייכט פראנק און באלטשיק

ווארשאוויאנקא — לעגיא 0:2

די סענסאציע פון די נעכטיגע ליגע־מעטשען איז געווען דער זיג פון „ווארשאוויאנקא" איבער לעגיא. די טויערען האבען געשאסען פיאסט און קארנגאלד

אלגעמיינע פערזאמלונג פון ז.ז.

נעכטען איז פארגעקומען די אלגעמיינע פערזאמלונג פון פערבאנד פון די ספארט־פערבאנדען וועגען די 15 טויזענד זלאטעס וואס זענען פערשווענדעט געווארען דורך דעם געוועזענעם פונקציאנאר טשיוש.

די פערזאמלונג האט אויסגעדריקט צוטרוי דער פערוואלטונג און אנגענומען די דעקלאראציע פון קאסיר, וועלכער האט אויסגעדריקט זיין גרייטקייט צו דעקען טיילווייז די פערשווענדעטע סומע דורך טשיושן.

נעכטיגע רינג-קאמפען אין לאדזער צירק

די נעכטיגע רינג־קאמפען האבען געגעבען פאלגענדען רעזולטאט:

1) קעלער האט אוועקגעלייגט גראמאוו'ן אין דער 12 מינוט.

2) קוואריאני האט בעזיגט טשאיא'ן אין דער 35־טער מינוט.

3) אין דעם קאמף קרויזע – גראבאווסקי איז קרויזע ארויס אלס זיגער, און געוואונען די 200 זלאטעס בעלוינונג.

4) ראאגא האט אין דער 35־טער מינוט בעזיגט שטעקערן.

געשפילט פאר אל-קאפאנע

דערצעהלט ספעציעל פאר'ן „נייעם פאלקסבלאט" פון מאלי פיקאז

קאליך האט געהאט עפעס אנדערש אין זין, און האט בעשלאסען דעם דאזיגען אווענד זיך אוועקצושטעלען פאר'ן אריינגאנג און אבסערווירען ווי אזוי די סוויטע און ער אליין וועט אנקומען אין טעאטער אריין, און שוין א שעה פאר דער פארשטעלונג האט מען געקענט זעהען פערשידענע טיפען, פערשטעהט זיך, אז דאס פובליקום האט נישט געוואוסט און האט נישט געדאַכט וויסען וואס פאר א הויכער גאַסט ס'וועט היינט זיין אין טעאטער, און כסדר זענען געקומען פערשידענע פערברעכערישע טיפען, אַרימער און רייכער אנגעטון, מיט וואונדען אין פנים, האלז, מיט אויסגעקרימטע מיילער, בלינדע אויף איין אויג, אדער אנדערע מומים, ווער עס האט דאס ספעציעל אפסערווירט האט געקענט זעהען אז יעדער פון זיי האט געהאלטען די רעכטע האנד אין טאש, און אין יעדער טאש האט אראפגעצויגען עפעס שווערערס, דאס זענען געווען די רעוואלווערען אויף וועלכע עס זענען כסדר אהן אויפהער געלעגען די רעכטע האנד, כדי אין ענטשפרעכענדען מאמענט צו קענען מאכען א געברויך פון זיי. קאליך האט גע באלטען אלס איינער פון די טעאטער־אנגעשטעלטע דעריבער האט ער געקענט שטעהען און פריי אבסערווירען אלץ וואס ס'קומט פאר ביים אריינגאנג, קאליכ'ן האט זיך אויסגערוכטען אז נישט 45 פלעצער זענען געקויפט געווארען דורך קאפאנעס אויסערן־מיניסטער נאר דאס גאנצע טעאטער, אין יעדען בעווכער, וואס איז אריינגעקומען האט ער געזעהען א באנדיט, א מיטגליד פון קאפאנעס באנדע.

ס'איז שוין געווען פינף מינוט פאר דער פארשטעלונג און קאפאנע איז נאך נישט געווען.

— און אפשר איז ער שוין אין טעאטער האט קאליך געטראכט, און אפשר איז ער פונקט אזוי ווי אלע זיינע חברים, א פערברעכערישער טיפ, מיט אן אויסגעקרימט מויל, און מיט א בלינד אויג, און אפשר האט ער זיך איבערלייגט און וועט אינגאנצען נישט קומען....

פלוצלונג איז פאר'ן טעאטער געווארען א שטיקעל מהומה, פאר'ן אריינגאנג זענען פערפאהרען דריי ערשטקלאסיגע אויטאס און אזוי אויף א בעפעהל, איז אין דער מינוט, מ'האט אליין זיך נישט געקענט אריענטירען ווי אזוי, אויסגעשטעלט געווארען א שפאליר אין דער מיט און איז געווארען א לייגער דורכגאנג, פון די אויטאס זענען ארויס 4 הערען, און 4 דאמען אין אזעלכע עלעגאנטע לוקסוס־מלבושים וואס מ'זעהט זיי נישט באלד אויפן ברויט־ארקער בראדוויי, דאס אויסזעהען פון די איז געווען ווי די אויבערשטע אריסטאקראטיע. ס'האט זיך בעמערקט אז די דאזיגע געזעלשאפט לענקט בעזונדערס די אויפמערקזאמקייט אויף איינעם פון די הערען, וועלכער איז געגאנגען אין מיטען, דאס איז געווען א מיטעלוואוקסיגער הער און אנ'עלעגאנטען צילינדער. טעאטער ראטאנד, ווייסע האנדשוה, און מאנאקל, א פיין אידעל פנים אין וועלכען אויף דער רעכטער זייט איז געווען א שניט, ווי פון א דועל, קאליך האט זיך גלייך אנגעשטויסען.

— דאס איז ער, אל. קאפאנע, ער אליין, און מען מוז מודה זיין אז דער דאזיגער גרעסטער באנדיט פון אמעריקא האט אויף קאליכ'ן געמאכט אן איינדרוק און גאר א שטארקען. אין זיין אויסזעהען איז געלעגען ווירקליך עפעס אזעלכעס וואס צווינגט צו געהארכזאמקייט און צום אויספיהרען יעדען בעפעהל. א חוץ דעם האט זיך פון זיין גאנצער שטעלונג ארויסגעפיהלט די מאיעסטעטישקייט פון אן אנפיהרער פון א בעזיגער, פאר קאליכ'ן איז פערענטפערט געווארען די ערשטע פראגע, ווי אזוי ס'קומט אז קאפאנע זאל האבען הונדערטער אונטערטאנען, וועלכע זאלען איהם זיין געהארכזאם און גרייט זיין אויף זיין בעפעהל אויסצופיהרען אזעלכע אונטערנעהמונגען וואס קען זיי ברענגען אויפ'ן עלעקטרישען שטוהל.

נאכדעם ווי קאפאנע איז אריין אין טעאטער און ער מיט זיינע דריי ברידער און פרויען האבען פערנומען די רייהע שטוהלען וואס איז פאר זיי געווען צוגעגרייט, איז פאר'ן טעאטער שוין געווען לעדיג, איבעריגענס איז שוין געווען די צייט, ווען דער פארהאנג האט זיך געהויבען אויפהויבען און קאליך איז אוועק אין גארדעראב.

— איז ער דא? — האט מאלי בעאונרוהיגט געפרעגט.

— געוויס איז ער דא, מאלי, געוויס איז ער געקומען,. דו דארפסט זיך בעמיהען אז די פארשטעלונג זאל גוט אראפ, האט קאליך געזאגט, זייענדיג אונטערן איינדרוק פון דעם וואס ער האט מיט זיינע אייגענע אויגען געזעהען אל. קאפאנע.

— איך ווייס נישט פון וואס דו ביזט אזוי בעגייסטערט, און דאך אליין זיך צוגעגרייט צו א גרעסער פארשטעלונג.

די פארשטעלונג האט זיך אנגעהויבען. מאלי פיקאן האט נישט געוואוסט וואו קאפאנע זיצט און וועלכער ער איז, איהר בליק האט געבלאנדזשעט איבער די ערשטע רייהען, אבער זי האט נישט בעמערקט עפעס אנדערש ווי ביי יעדער אנדערער פארשטעלונג. נאך יעדען ליד איז אויסגעבראכען א שטורעם פון אפלאדיסמענטען, מאלי האט נאר געקוקט ווי ס'רעאגירען די ערשטע דריי רייהען, דאס איבעריגע איז איהר אין דעם אווענד נישט אנגעגאנגען. די פארשטעלונג איז אדורך גלענצענד און באלד ווי זי האט זיך פערענדיגט האט אין גארדעראב זיך אנגעמאלדען א הער מיט א גרויסען קארב פראכט פולע בלומען.

מאלי פיקאן האט מיט שרעק געקוקט אויף דעם פרעמדען:

— נישט איך בין אל קאפאנע, האט דער הער געהיימניספול געזאגט.

פיקאן האט לייכטער אפגעאטעמט, זי איז געווען זיכער, אז דאס איז אל. קאפאנע געקומען צו איהר מיט בלומען צו בעדאנקען פאר'ן קאנצערט.

— דאך בין איך נישט קאפאנע, אבער איך האב א שטארקען שייכות צו איהם, איך בין געקומען צו אייך אין זיין נאמען, ער איז ענטציקט פונ'ם קאנצערט און בעפוילען אז איך זאל אייך בעדאנקען.

— אבער... האט קאליך ארויסגעשטאמעלט.

— אבער וואס? האט דער געקומענער מיט א שמייכעל געפרעגט.

— איהר רעדט דאך יודיש, איהר זעהט דאך אויס ווי א יוד!?

— און איך בין א יוד, איך קען אייך גלייך זאגען מיין יחוס. איך הייס גרינבערג, שטאם פון אדעס, מיט פופצעהן יאהר צוריק געקומען קיין אמעריקא, געצנומען זיך צו פערשידענע מלאכות, ביי קיינע פון זיי נישט געמאכט קיין לעבען, זיך בעקענט מיט דער אונטערוועלט, מיט שמוגלערס, געווארען זייערס א מענש, אריינגעטרעטען אין דער גרופע פון אל קאפאנע, זיך כסדר אויסגעצייכענט ביז דער פיהרער אונזער האט מיך בעשטימט פאר זיין פערזענליכען סעקרעטאר, ביי א מלוכה וואלט איך געהייסען „שעף פון דער ציוויל־קאנצעלאריע" און אין דער ראל בין איך געקומען צו אייך, מאדאם מאלי פיקאן.

דער יוד גרינבערג האט דאס אלץ געזאגט אזוי שנעל און מיט אזא טאן ווי ער וואלט זיך ווירקליך געוואלט פארשטעלען פאר דער קינסטלערין פון דער בעסטער זייט.

— איך דאנק פאר די בלומען, האט מאלי פיקאן געזאגט, נאר דערפאר, ווייל זי האט געפיהלט אז מען דארף איצט עפעס זאגען און זי האט קיין שום אנדערע פאסענדע ווערטער נישט געפינען.

— זעהר העפליך פון אייער זייט, האט גרינבערג געזאגט מיט אנ'אפיציעלען טאן, איך וועל דאס איבערגעבען דעם פיהרער, אבער דאס איז נאך נישט אלץ, מיין ווירט האט נאך אנ'אנדער בעדיי־טונג־

דהיינו?

— אין נאמען פון מיין פיהרער בין איך געקומען אייך איינצולאדען צוזאמען צו עסען אווענד־ברויט מיט אל קאפאנע און זיין סוויטע.

— מיר דאנקען זעהר, האט קאליך זיך געפרובט צו ראטעווען פון דער שווערער לאגע, אבער מיר קענען ווירקליך נישט אננעהמען די איינלאדונג, ווייל מיר האבען שוין פערשפראכען אונזערס א פריינד... א קרוב צו זיין ביי איהם ביים אווענדברויט.

— הערט מיך אויס, גרויסע קינסטלער, האט גרינבערג געזאגט, פאר אייך איז דאס אפשר אן אויסרייד, אבער איך קען צו אל קאפאנע נישט קומען מיט אזא ענטפער, דאס וואלט מיך קאמפראמיטירט און מיין פיהרער שטארק בעליידיגט. די איינלאדונג מוז אנגענומען ווערען.

פיקאן און קאליך האבען גארנישט געענטפערט מעהר און פאר גרינבערגן איז עס געווען א סימן, אז דאס איז די הסכמה פון די קינסטלער צו פערברענגען דעם אווענד צוזאמען מיט דעם גרעסטען באנדיט פון אמעריקא אל קאפאנע.

(פארטזעצונג קומט)

ד"ר. ארלאזאראוו'ס לעצטע טעג

ירושלים. וועגען די לעצטע טעג פון ד"ר ארלאזאראווס לעבען ווערט מיטגעטיילט:

ד"ר ארלאזאראוו האט זיך אומגעקערט קיין א"י פון זיין אייראָפּעאישער רייזע מיטוואָך, צוויי טעג פאַר זיין טראַגישען טויט. תּיכּף נאָכ'ן צוריקקעהר קיין א"י האט ער פאָרשטאַנען אויף א זיצונג פון יעד-הפּועל פון דער הסתדרות-העובדים בעריכטעט וועגען זיין אייראָפּאַ-רייזע. דער הויפּט-טייל פון זיין בעריכט האט זיך בעצויגען אויף דער לאַגע פון די דייטשע יודען. ד"ר ארלאזאראוו האט אויף דער זיצונג צוו. אַנד. מיטגעטיילט, אַז נעהמענדיג אין אַכט די לאַגע פון די דייטשע ציוניסטען און אַ רייה אַנדערע אומשטענדען, האט ער פאָרגעשלאַגען דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע אין לאָנדאָן, אַז דער פאָרשטעהענדער קאָנגרעס זאָל דויערען נישט מעהר ווי איין אָדער אַנדערטהאַלבען טאָג, אויסהערען אייניגע בעריכטען און בעשליסען רעזאָלוציעס געווענדעט צו דער אויסענוועלט, בעת אַלע אינערליכע ציוניסטישע פראַגען זאָלען דיסקוטירט ווערען ביי געשלאָסענע טירען, דורך דעם נייעם אַקציאָנס-קאָמיטעט. דער לעצטער האט, לויט ד"ר ארלאזאראווס פאָרשלאַג, געזאָלט געשאַפען ווערען תּיכּף, ווי עס וועלען בעקאַנט ווערען די רעזולטאַטען פון די וואַהלען צום קאָנגרעס.

ד"ר פעליקס ראָזענבליט, וועלכער האט דער לעצטער גערעדט מיט ד"ר אַרלאָזאָראָוו'ן איידער ער איז אַרויס אויפ'ן פאַטאַלען שפּאַציר מיט זיין פרוי, האט דערצעהלט, אַז ד"ר ארלאזאראוו האט מיט איהם אין אַ לענגערען געשפּרעך גערעדט וועגען פאַרשטעהענדען ציוניסטישען קאָנגרעס און וועגען זיינע פּלענער אַרום דער קאָלאָניזאַציע פון דייטשע יודען אין א"י.

אין דער בעשלאָסענער רעזאָלוציע ווערען די אַרבייטער-ציוניסטען גרופּען אָפּצוהאַלטען זיך פון וועלכע עס איז געוואַלד-טאַטען און אָנזאָפּענגיגג דער פון, פון וועלכע קריזען די מערדער פון ד"ר אַרלאָזאָראָוו זאָלען נישט האָבען געשטאַמט.

אַ מיטינג צום אָנדענק פון ד"ר אַרלאָזאָראָוו האָבען אויך אָפּגעהאַלטען די אַמעריקאַנער רעוויזיאָניסטען, וועלכע האָבען געשיקט קיין א"י קאָנדאָלענץ-דעפּעשען צו דער יודישער אַגענץ און דער משפּחה פון ד"ר אַרלאָזאָראָוו.

טרויער-פארזאמלונג פון דער יודישער אגענץ אין ירושלים צום אנדענק פון ד"ר ארלאזאראוו

ירושלים. אין קאָנפערענצען-זאַל פון דער יודישער אַגענץ אין ירושלים איז פאָרגעקומען אַ פייערליכע טרויער-פאַרזאַמלונג צום אָנדענק פון ד"ר אַרלאָזאָראָוו. מיט רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען די מיטגלידער פון דער עקזעקוטיווע ה' פאַרבשטיין און ד"ר מאָריס הייקסטער, ה"ה ווילקאַנסקי און שערטאָק (סעקרעטאַר פון פּאָליטישען דעפּאַרטאַמענט).

ד"ר העקסטער האט מיטגעטיילט, אַז די יודישע אַגענץ וועט זאָרגען פאַר דער לעבענסלענגליכער מאַטעריעלער אויסהאַלטונג פון ד"ר אַרלאָזאָראָווס פאַמיליע.

די בריטישע לייבאָר-פּאַרטיי האט צוגעשיקט אַ קאָנדאָלענץ-דעפּעשע.

ירושלים. אַ דעלעגאַציע פון שייכען פון עבר-הירדן בראש מיט מיטקאַל-פּאַשאַ, דעם פיהרער פון דער עבר-הירדן-בעוועגונג פאַר אַ ווירטשאַפטליכע צוזאַמענאַרבייטונג מיט די יודען, האט בעזוכט די יודישע אַגענץ און אויסגעדריקט מיטגעפיהל צוליבען טויט פון דר" אַרלאָזאָראָוו. די דעלעגאַציע האט אויסגעדריקט די האָפנונג, אַז עס וועט נישט אָפּגעשטעלט ווער'ען די אַרבייט, וואָס ד"ר אַרלאָזאָראָוו האט אָנגעהויבען פאַר אַ התקרבות צווישען די יודען און עבר-הירדן.

די שייכען פון קעראַק-געביט, אויף וועלכען עס האָבען זיך בעצויגען די געפּלאַנטע יודישע ערד-קניות אין עבר-הירדן, האָבען טעלעפאָניש אויסגעדריקט זייער מיטגעפיהל.

פעראייביגונג פון ד"ר ארלאזאראוו'ס אנדענק

ירושלים. די הסתדרות-העובדים האט בעשלאָסען אָנצוהויבען אַ גרויס קאָלאָניזאַציע-ווערק, וואָס זאָל אויף אַ דויערנדען אופן פעראייביגען דעם אָנדענק פון ד"ר אַרלאָזאָראָוו. איבער די איינצעלהייטען פון דעם פּלאַן קומען איצט פאַר בעראַטונגען.

שטאָט-קוואַרטאַלען און ישובים איבער'ן גאַנצען לאַנד האָבען צו דער בעערונג פון ד"ר אַרלאָזאָראָווס אָנדענק אָנגענומען דעם נאָמען „חיים“. אַזוי האָבען זיך אָנגערופען מיט דעם נאָמען די גרויסע אַרבייטער-פאָרשטאָט אין מפרץ-חיפה, דער ישוב פון „השומר הצעיר“ אין וואַדי-האַוואַריט און אַ קוואַרטאַל אויפ'ן הדר-הכרמל.

צווייטער קאנדאלענץ-בריף פון הויך-קאמיסאר צוליב'ן טויט פון ד"ר חיים ארלאזאראוו

ירושלים. אין זיין קאָנדאָלענץ-בריף צוליב'ן טויט פון ד"ר אַרלאָזאָראָוו צום בעקאַנטען אַרבייטער-פיהרער ה' יצחק בן-צבי האט דער הויך-קאָמיסאַר גענעראַל סער אַרטור וואָוקאָפּ געשריבען פאָלגענדעס:

„אין מיין בעכטיגען בריף צו דער יודישער אַגענץ האָב איך אויסגעדריקט מיין גרויסע בעוואונדערונג פאַר דעם הויכען כאַראַקטער און ברייטען בליק פון ד"ר אַרלאָזאָראָוו, איך וועל אָבער זיין צופרידען, אויב איהר און אַנדערע מיטגלידער פון דער אַרבייטער-פּאַרטיי וועלען וויסען, ווי טיף איך פיהל דעם פערלוסט. אמת'ע פריינדשאַפט האט גע'הערשט צווישען אַרלאָזאָראָוו און מיר. עס פלעגען אָפט צווישען אונז זיין חילוקי-דעות אין פּאָליטישע און אַנדערע פראַגען, דאָס האט אָבער קיינמאָל נישט אָפּגעשוואַכט דעם גרויסען דרך-ארץ און בעוואונדערונג, וועלכע איך האָב געהאַט פאַר דעם דאָזיגען מאַן. ממש מיט יעדען חודש איז געשטיגען דער הויכער רעספּעקט און ליבע, וואָס איך האָב פאַר איהם געפיהלט“.

מיטינגען צום אנדענק פון ד"ר ארלאזאראוו אין אמעריקא

ניו-יאָרק. דאָ איז פאָרגעקומען אַ ריזיגער מיטינג צום אָנדענק פון ד"ר חיים אַרלאָזאָראָוו, צונויפגערופען דורך דער אַמעריקאַנער ציוניסטישער אַרבייטער-פעדעראַציע. מיט רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען דער מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אַגענץ עמנואל ניומאַן, אינזש. פּנחס רוטענבערג, ה' מערעמינסקי א. אַנד.

אויפגאבען פון דער פארשטעהענדער מזרחי-וועלט-קאנפערענץ

ווארשא (יט"א) הרב י. ל. פישמאַן פון ירושלים פאָרזיצער פון יעד-הראשון פון וועלט-מזרחי, געפינט זיך איצט אין פּוילען אין צוזאַמענהאַנג מיט דער מזרחי-וועלט-קאָנפערענץ, וועלכע דאַרף פאָרקומען אין קראָקע דעם 8. אויגוסט.

אין אַ געשפּרעך מיט'ן פאָרשטעהער פון יט"א האט הרב פישמאַן ערקלער'ט צוו. אַנד.:

די וועלט-קאָנפערענץ פון מזרחי ווערט איצט צונויפגערופען אין קראָקע וועגען 2 זאַכען: ערשטענס, וועגען אינערליכע פראַגען אין דער מזרחי-בעוועגונג און אָרגאַניזאַציע, צווייטענס — וועגען דער שטעלונג פון מזרחי צו די קאָנגרעס-פראַגען. דער מזרחי האט די לעצטע 2 יאָהר זיך שטאַרק פערברייטערט און פונאַנדערגעוואַקסען. טויזענדער און צעהנדליגער טויזענדער יודען, וואָס זענען געשטאַנען ווייט פון ציוניזם, האָבען לעצטענס זיך דערנעהנטערט צום מזרחי. בעזונדערס איז צו פערצייכענען די פערשטאַרקונג פון די מזרחי-יוגענד אָרגאַניזאַציעס „צעירי מזרחי“, „החלוץ המזרחי“, און „השומר הדתי“, אויך האט זיך די לעצטע יאָהרען פערברייטערט דער מזרחי-גערדאַנק צווישען די פרויען און עס עקזיסטירען שוין איצט פרויען-אָרגאַניזאַציעס אונטער'ן נאָמען „הסתדרות נשים מזרחי.“ אין פיל לענדער און אויך יוגענד-פרויען אָרגאַניזאַציעס אונטערן נאָמען „ברוריה“. דאָס צעוואַקסען זיך פון מזרחי פאָדערט איצט צו רופען די וועלט-קאָנפערענץ, כדי צו געפינען די וועגען און מיטלען צו פעראייניגען די אַלע גרופּען און אָרגאַניזאַציעס אונטער איין דיסציפּלינירטער פיהרערשאַפט.

די מזרחי-וועלט-קאָנפערענץ — זאָגט הרב פישמאַן — וועט זיך בעזונדערס אָפּגעבען מיט אַ פּלאַן, וועלכער ווער'ט איצט פיל דיסקוטירט אין די מזרחי קרייזען, וועגען רופען אין דער נאָהענטסטער צייט אַנ'אָרטאָדאָקסישען וועלט-קאָנגרעס קיין ירושלים פאַר דעם אויפבוי פון א"י אין גייסט פון דער תורה. דער פאָרשלאַג האט פּעראינטערעסירט ברייטע קרייזען פון אָרטאָדאָקסישען יודענטום און האט אַרויסגערופען בעגייסטערונג אויך ביי די אָרטאָדאָקסישע אָרגאַניזאַציעס, וועלכע שטעהען נאָך ווייט פון ציוניזם.

ווייל'ענדיג אין פּוילען, האט הרב פישמאַן זיך געזעהען מיט פיל אָרטאָדאָקסישע פיהרערס און מיט זיי בעהאַנדעלט דעם דאָזיגען פּלאַן, און די וועלט-קאָנפערענץ פון מזרחי וועט דאַרפען געפינען די מיטלען, ווי אַזוי די זאַך צו פערווירקליכען.

וואָס נוגע די קאָנגרעס-פראַגען — זאָגט הרב פישמאַן — קומט דער מזרחי נישט מיט קיין נייע פּראָגראַמען, דער מזרחי שטעהט אויף דעם שטאַנדפּונקט, אַז די יודישע נאַציאָנאַלע היים אין א"י דאַרף געבויט ווער'ען נאָר אויף די יסודות פון דער יודישע תורה און טראַדיציע. דער מזרחי. אַלס רעליגיעזע אָרגאַניזאַציע, קען בשום אופן נישט מסכּים זיין מיט דער הנחה, וועלכע הערשט אין געוויסע קרייזען פון ציוניזם. אַז א"י דאַרף זיין אַ לאַנד פון 2 פעלקער. א"י איז געווען, דאַרף און וועט זיין דאָס לאַנד פונ'ם יודישען פאָלק און אַרויסגעהענדיג פון דער השקפה דאַרף א"י זיין אַנ'אָרט פאַר אַלע שיכטען פונ'ם יודישען פאָלק. נישט נאָר פאַר איינציגע גרופּען. דער מזרחי וועט דעריבער פאָדערען פון קאָנגרעס אַ ברייטע עליה פאַר די מאַסען פונ'ם יודישען פאָלק, בעזונדערס וועט דער מזרחי פאָדערען צו פערגרעסערען און פערשטאַרקערען די עליה פון מיטעלשטאַנד. פונ'ם דאָזיגען שטאַנדפּונקט וועט אויך דער מזרחי קעמפען געגען די יעניגע, וועלכע ווילען נעהמען אין מאָנאָפּאָל די אַרבייט אין א"י. יודישע אַרבייט — דאָס איז איינס פון די עיקרים צו פערווירקליכען אַ יודענשטאַט אין א"י, — אָבער יודישע אַרבייטער דאַרפען נישט זיין דווקא נאָר יענעגע וועלכע געהערען צו דער הסתדרות-העובדים, יעדער יוד, וועלכער קומט קיין א"י, האט דאָס רעכט צו פאָדערען מען זאָל איהם געבען אַרבייט אין שטאָט, ווי אין דאָרף אָהן שום שטערונג און כדי צו פערזיכער'ען, אַז דער אויפבוי פון א"י זאָל נישט ווער'ען אַ מאָנאָפּאָל פון איין פּאַרטיי, וועט דער מזרחי פאָדער'ען ביים 18-טען ציוניסטישען קאָנגרעס אַנ'עקזעקוטיווע פון אַ ברייטער קאָאַליציע, צוזאַמענגעשטעלט פון אַלע פּאַרטייען אין ציוניזם, ווייל נאָר אַזאַ עקזעקוטיווע קאָן זיין אַ גאַראַנטיע, אַז די אַרבייט פון אויפבוי פון א"י וועט געטון ווערען פאַרן גאַנצען כלל ישראל.

עס איז איבעריג צו בעטאָנען — ענדיגט הרב פישמאַן זיינע ערקלערונגען — אַז דער מזרחי וועט איצט ווי אַלע מאָל ביים קאָנגרעס בעשטעהן אויף זיינע פאָדערונגען, אַז אַלעס וואָס וועט געטון און געשאַפען ווערען דורך די ציוניסטישע פאַקטאָרען זאָל געשעהען אין גייסט פון דער יודישער טראַדיציע, און אַז דאָס עפענטליכע לעבען אין א"י, אין שטאָט און אין דאָרף, זאָל געפיהרט ווערען, שטרענג רעליגיעז.

אפראנצויזישע גרעפין, וואס האט געוואלט ווערען אנ'אראבישע פרינצעסין

זי האט אנגענומען דעם מאכמעדאנישען גלויבען און חתונה געהאט מיט א יונגען אראב שען פרינץ. — איהר רייזע צו דער הייליגער שטאט מעקא. — איהר מאן צוקי'נט זיך מיט איהר און שטארבט. — זי ווערט הינגעריכטעט אויפ'ן בעפעהל פון אראבישען קעניג

די אַראַבישע צייטונגען זענען די לעצטע טעג זעהר בעשעפטיגט מיט אַ מערקווירדיגער געשיכטע פון אַ פראַנצויזישער גרעפין, וועלכע האט געטרוימט צו ווער'ען אַנ'אַראַבישע פּרינצעסין, זי האט אָנגענומען דעם מאַכמעדאַנישען גלויבען אין ירושלים ביי דעם גרויס מופטי אַמין אל-הוסייני און איז געגאַנגען אויף דעם עשאַפאָט אין דער האַפען-שטאָט פון דעם הייליגען כעדזשאַן-לאַנד אין דזשעדא. אויף דעם וועג צו דער הייליגער שטאָט מעקא.

* * *

גראַף דע-דאַנדוראַן שטאַמט פון אַ בעריהמטער פראַנצויזישער פאַמיליע און איז בעקאַנט אַלס ספּעציאַליסט אויף אַלטע אַנטיקען. ער איז געווען רייך און האט געפיהרט גרויסע געשעפטען אין פּאַריז, ביז ער האט פערלוירען זיין גאַנצען פערמעגען אין אַ נישט-געלונגענער אונטערנעהמונג. דער גראַף איז געגאַנגען זוכען זיין גליק אין די מזרח-לענדער. אין יאָהר 1925 האט ער פערלאָזט פּאַריז און איז געקומען קיין עגיפּטען און האט זיך בעזעצט אין דער שטאָט קאַירא. ער האט געבראַכט מיט זיך אַ יונגע פרוי מיט צוויי קינדער.

די געשעפטען, וואָס דער גראַף האט דאָ אָנגעהויבען פיהרען, האָבען איהם דאָ אויך נישט שטאַרק אָפּגעגליקט, און ער איז געווען געצוואונגען צוריקצונעהמען זיך, צו זיין אַלטען פאַך, צו האַנדלען מיט אַנטיקען, מיט אַלטע קונסט-ווערק.

די יונגע גרעפין האט דערווייל געהאַט מעהר גליק אין דער הויכער געזעלשאַפט פון קאַירא, ווי איהר מאַן אין זיינע געשעפטען, בקיצור, איך איין שעהנעם פרימאָרגען האט די גרעפין דאַנדוראַן פערלאָזען איהר מאַן און איז אַוועק צו איינעם פון די ענגלישע הויכע בעאַמטע אין עגיפּטען. מר. זינגער, ער איז געווען לייטער פון דער פּאַלעסטינער פּאָליציי מיט עטליכע יאָהר צוריק און געוואוינט אין ירושלים.

דער גראַף האט דערוועהען, אַז זיין פרוי האט איהם פערראַטען, האט ער אָנגעגעבען אויף איהר אַנ'אָנקלאַגע אין געריכט פון דער פראַנצויזישער אַמבאַסאַדע אין קאַירא און געפאָדערט אַ גט. דער קאָנסול האט אַרויסגעגעבען זיין אורטייל, אַז דאָס פאָרפאַלק דער גראַף דאַנדוראַן און זיין פרוי זאָלען געשייד'ען.

די געשיידענע גרעפין איז געווען זעהר אַ שעהנע פרוי, אָנצייהענד. קלוג און פערטרוימט, און איצט איז איהר אידעאַל געווען צו ווער'ען אַנ'אַראַבישע פּרינצעסין, צו דערגרייכען די שטופע פון ליידי סטענהאָפּ, די מאַכטער פון דעם בעקאַנטען ענגלישען מיניסטער סטענהאָפּ, וועלכע איז בעריהמט געוואָרען צווישען דער אַראַבישער בעפעלקערונג מיט הונדערט יאָהר צוריק און איז געוואָרען די אָנפיהרערין פון די דרוזען-שבטים אין זיד-לבנון געגענט אין סיריע, האט אויסגעבויט אַ פּאַלאַץ אין אַ דאָרף לעבען צידון און דאָרט פערבראַכט איהרע לעצטע יאָהרען זי האט געפיהרט די מלחמות מיט איבראַהים פּאַשאַ, ווען ער האט איינגענומען פּאַלעסטינע מיט הונדערט יאָהר צוריק, זי איז שטאַרק בעריהמט געווען צווישען די אַראַבישע שבטים פון דער געגענד.

אָט דאָס איז געווען דער אידעאַל פון דער יונגער פראַנצויזישער גרושה, דערווייל איז מר. זינגער, דער צווייטער מאַן איהרער, איבערגעפיהרט געוואָרען פון זיין אַמט אין קאַירא אויף אַנ'אַנדער אַמט אין עבר-הירדן, זיין פרוי, די געוועזענע גרעפין איז שטאַרק צופרידען געווען מיט דעם נייעם אַמט פון איהר מאַן. און זי האט איהם מיטגעהאָלפען אין אַלע זיינע אַרבייטען און איז בעקאַנט געוואָר'ען מיט אַלע איינצעלהייטען פון דער ענגלישער פּאָליטיק מיט די שבטים פון עבר-הירדן און פון פּאַלעסטינע, אַזוי איז אַריבער אַ שטיקעל צייט, און די געוועזענע גרעפין האט זיך געפיהלט ווי אַ פיש אין וואַסער, זי האט זיך אויסגעלערנט גוט אַראַביש און האט געזוכט מעגליכקייטען אָנצוקניפּען בעציהונגען מיט די אַראַבישע שייך'ס, די עלטסטע פון דעם געגענט און האט זיך בעשעפטיגט מיט ענגלישער פּאָליטיק, צוזאַמען מיט מר. זינגער, איהר מאַן.

דערווייל איז אָבער זינגער צוריקגערופען געוואָרען קיין ענגלאַנד. ער האט צונויפגעפּאַקט די זאַכען און זיך געקליבען אין וועג אַריין, צו זיין גרויסער איבעראַשונג האט איהם זיין פרוי מיטגעטיילט, אַז זי האט בעשלאָסען נישט צו פאָהרען מיט איהם אין ענגלאַנד. איהר אידעאַל איז צו ווער'ען דאָ בעריהמט, און ווען זי וועט דאָ בלייבען אויך, ווען ער וועט אַוועקפאָהרען, זינגער האט זיך איבערצייגט אַז ער וועט אויף דער פרוי קיין ווירקונג נישט האָבען, האט ער געבעטען דעם ענגלישען בעאַמטען וואָס איז געקומען אויף זיין פּלאַץ, ער זאָל בייהילפיג זיין דער פרוי. זינגער האט איהר איבערגעלאָזט אַ היבשע סומע געלד צום לעבען, און אַליין איז ער אַוועק קיין ענגלאַנד. די פרוי איז געבליבען דאָ און געזוכט אַנ'אַרבייטס-פעלד פאַר זיך אויף דער גרעניץ פון דעם אַראַבישען מדבר.

נאָך אַ קורצער צייט איז זי אַוועק פון עבר-הירדן קיין פּאַלמירע, אויסער איהרע אַלטע דענקמעלער און אויסגראָבונגען האט פּאַלמירע אַ גרויסען ווערט אַלס סטראַטעגישער פּונקט, פאַר דער פראַנצויזישער פּאָליטיק אין נאָהענטען מזרח. דאָ האט פראַנקרייך דעם צענטער פון איהר מיליטערישער לופט-פּאָליציי, פון דאַנען אויס קאָנטראָלירט זי סיריע און דעם אַראַבישען מדבר. דאָ וועט אויך זיין דער צוקונפטיגער צענטער פון דער פראַנצויזישער באַהן, וואָס דאַרף דאָ געבויט ווער'ען צום מיטעללענדישען ים, און צו די גאָפּט-רעהרען וואָס וועלען געלעגט ווער'ען פון די מאָסול-איל-קער גאַפּט קוואַלען ביז ביירוט, אָדער אַלעקסאַנדרעטע.

די פראַנצויזישע מיליטערישע בעאַמטע קוקען דאָ אויף יעד'ען בייעם מענשען מיט טויזענד אויגען, אָבער צו דער גרעפין האָבען זיך די פראַנצויזישע בעאַמטע אין פּאַלמיר'ע בעצויגען מיט צוטרוי, זי איז דאָך עפּעס אַ פראַנצויזין.

קומענדיג קיין פּאַלמירע האט די גרעפין געפונען אַ פערבינדונג מיט דעם אָנגעזעהענסטען שייך פון אַלע אַראַבישע שבטים, שייך עבדאַללאַ-דאַקאַרי, דער הויפּט פון די שעיכס, און זי איז געוואָר'ען זיין גאַסט. ער האט איהר אָפּגעגעבען איינעם פון זיינע היזער אויף צו וואוינען, און אַזוי איז זי בעקאַנט געוואָר'ען מיט פיל אַנדערע אַראַבישע פיהרער.

נאָכדעם ווי זי האט פערבראַכט עטליכע מאָנאַטען אין פּאַלמירע, און איהר דער פּלאַץ שטאַרק געפעלען, און זי האט געקויפט אַ הויז מיט אַ שטיק לאַנד און האט איינגעאָרדענט אַ האָטעל פאַר טוריסטען און געפיהרט דאָס געשעפט מיט ערפאָלג. איהר הויז איז געוואָר'ען דער וויכטיגסטער סאַלאָן אין פּאַלמירע. הויכע מיליטער-לייט האָפען ביי איהר פערקעהרט.. אָבער זי האט געזוכט די געזעלשאַפט פון די אָרטיגע אַראַבישע שעיכס, מעהר ווי די געזעלשאַפט פון די פראַנצויזישע מיליטער-לייט, פון צייט צו צייט פלעגט זי אויך פאָהרען קיין דמשק דאָ פלעגט זי וואוינען אין דעם גרויסען אומאַיאַד-האָטעל און אָנהאַלטען בעציהונגען מיט דעם ענגלישען קאָנסול פון דמשק.

די נאָהענטע בעציהונגען פון דער גרעפין מיט דעם ענגלישען קאָנסול האָבען צוגעצויגען די אויפמערקזאַמקייט פון דער פראַנצויזישער געהיים-פּאָליציי אין סיריע און די דאַמע האט בעקומען אַ וואונק אַז זי זאָל אָפּשטעלען איהר טונקעלע טעטיגקייט, אויף דעם האט די גרעפין געענטפערט אַז זיי האָבען אַ טעות, אויב זיי מיינען אַז זי האט אירגענד וועלכע שפּיאָנאַזש-צוועקען אין פּאַלמירע, זי האט אַ פיל העכערען ציל פאַר זיך, זי טרוימט צו ווער'ען די פּרינצעסין פון פּאַלמירע, זי וויל בעריהמט ווער'ען, אַזוי ווי ליידי סטענהאָפּ און זי האט דאָס רעכט דערצו, ווייל איהר טעטיגקייט איז פיל ברייטער און פערצווייגטער ווי יענע' ליידיס. זי האט ליב די בעדואינען פון דעם מדבר, און זיי וויסען דאָס. עס וועט קומען אַ טאָג און זיי וועלען זי פּראָקלאַמיר'ען פאַר זייער פּרינצעסין.

אָבער די שעהנע טרוימען פון דער גרעפין האָבען אויף דער פראַנצויזישער געהיים-פּאָליציי נישט געמאַכט קיין איינדרוק און די פּאָליציי האט זיך בעצויגען מיט פערדאַכט צו איהר און געהיט איהרע טריט.

(סוף מאָרגען).

האנקא אָרדאָנאָוונא אין לאדז

פאר'ן אבפאהרען אויף א גרעסערע טורנע נאך אויסלאנד איז געלונגען די דירעקציע פון פילהארמאניע, דעם ענערגיעש דירעקטאר ה' אלפרעד שטרויך צו אנגאזשירען די בעריהמטע פוילישע זינגערין, דאס ליבלינג פון לאדזער פובליקום האנקא אָרדאָנאָוונא אויף איין־איינציגען קאנצערט, וועלכער קומט פאר מיטוואך, 9 אווענד אין פילהארמאניע־זאל.

קאנצערט פון רוסישען וואלגא=כאר

דינסטאג קומט פאר אין פילהארמאניע־זאל א גרויסער קאנצערט פון וועלט־בעריהמטען רוסישען וואלגא־כאר אונטער דער לייטונג פון בעריהמטען דיריגענט וויטאליא לצוויצקי.

אלס סאליסטען אויפ'ן דאזיגען קאנצערט טרעטען ארויס די בעריהמטע זינגער יאדוויגא זאנקעוויטש, ווי אויך אויגעניא מאקאראוו.

75.000 מענשען

האבען שוין בעוואונדערט די אמעריקאנ. קינסטלער

לוסי און מישא גערמאן

אין זייער סוקצעס־פיעסע

מאמע און שוויגער

פערזוימט נישט היינט צום לעצטען מאל!

פון די פוילישע טעאטערס

שטאטיש טעאטער: „מעדלעך אין מונדירען"

זומער־טעאטער אין סטאשיץ־פארק: „עדיסאן אדער אלקאפאנע".

פאפולארני־טעאטער: רעווי א. נ. „געלעכטער צו פערקויפען".

לוסי און מישא גערמאן

צו זייערע לעצטע גאסט-שפילען אין לאדז

מיט עטליכע חדשים צוריק האבען זיי זיך געשטעלט שפילען אין לאדז, און ווען עס האט געזעהען דעם ערשטען אויפטריט זייערען, האט געזאגט:

— אט דאס איז דאס ריכטיגע.

וואס הייסט עס: „דאס ריכטיגע", אין דעם פאל?

מיינט עס, אז אט דער מין טעאטער, וועלכען עס פראקטיצירען די גערמאנס, איז דאס אבסאלוט־נויטיגע, דאס נייע אין פארם און אינהאלט, דאס צייטמעסיגע, דאס פראבלעמאטישע, און וואס דער עיקר — דאס טעאטער אלישע?

אויף דעם קאן זיין איין ריכטיגער ענטפער:

— דריי און דרייצעהן מאל ניין!

אלא וואס זשע דען, ווי איז עס געווען מעגליך מיט אזא זיכערקייט צו קאנסטאטירען, אז דאס איז דאס ריכטיגע, בעת דער סצענישער מאטעריאל — סיי דער דראמאטישער, סיי דער פערסאנעלער האט געלאזט זעהר און זעהר פיל צו ווינשען ביז ער זאל געקאנט בעטראכט ווערען פאר א שטיקעל מדרגה — ווי האט מען עס פארט געקאנט זאגען, אז דאס איז דאס ריכטיגע?

איז דער תירוץ דערויף גאר נישט קיין קאמפליצירטער און דער ענטפער איז איינפאך און פשוט, וואס פשוט הייסט:

פון דער בימה האט מיט דעם דערשיינען פון לוסי און מישא גערמאן א וועהע־געטון מיט אקטיארישער פערזענליכקייט, מיט זויבערקייט, מיט עכטקייט — אטא די ערשטע, עלעמענטארע אטריבוטען פון יעטווידער עסטעטישער פראדוקציע.

מיר האבען דערזעהען אין דעם סצענישען לעבען און איבערלעבען פון לוסי גערמאן וואהרען טעמפעראמענט. עסענציאנעלע עקספרעסיע, עכט־יודישע, מאמענטעווייז בולט־פאלקסטימליכע בעהאנדלונג פונ'ם געגעבענעם מאטעריאל.

מיר האבען דערבליקט אין די קורצע סצענעס פון מישא גערמאן — קינסטלערישע צוריקגעהאלטענקייט, מאס און טאקט, סובטעלקייט און אינטעליגענטע שטילקייט פון טאן, וואס איז אן אויסגעצייכענטער פאנדאן צו דער עקספלאזיווער טעאטראלישקייט פון זיין פארטנערין, לוסי גערמאן.

מיר האבען אין זיי ביידען דערפיהלט פיינע געגענזייטיגע דערגאנצונג, און —

מיר האבען פערמאכט די אויגען און אויערן אויף אלדאס איבעריגע, בעמערקענדיג אויך דא מיט גרויס סאטיספאקציע, אז אט „דאס איבעריגע" (און נויטיגע, לויט דער נישט־נויטיגער אקציע) האט אדורכגעמאכט אין געוויסע פונקטען שעפערישע התרוממות.

מיר האבען בעוואונדערט, ווי א דאנק שעפערישע אקטיארען, קאן דאס דראמאטישע שטרוי, (ווי מן, להבדיל, אין מארצעפאנעס), מגולגל ווערען אין א מענשליכען מאכל —

ווי דאס טרויעריג־און־באנאל - אנעקדאטישע שוויגער־אפקומעניש קאן פערוואנדעלט ווערען אין א לעבעדיגע געשטאלט, א טיף־ווירקענדע, אנ'עמאציאנעלע, אנ'עקסטראקטע.

מענשען, וואס האבען אין זייער לעבען געזעהען טעאטער, גוט טעאטער, און אויסגעצייכענט וועלט־טעאטער, האבען זיך געחידושט, זיך איבערגענומען, אדורכגעלעבט מיט די אקטיארען, זיך מיט הארץ־קלאפעניש די אויגען געווישט, און דאס איז דער כח פון די גערמאנס —

זיי מאכען גלויבען אלע אין דעם, וואס זיי שפילען!

און נאך א זאך:

גלויבען בלויז איז נאך ווייניג... זיי מאכען עס אזוי אז מען איז זיי דאנקבאר פאר דער בעקוומענער עמאציע — דער עולם האט זיי ליב.

אט דער מין דערגרייכען די מדרגה פון ווערען בעליבט דורך דעם ברייטען עולם איז פאר אנ' אקטיאר, ווי בכלל פאר א קינסטלער, איינע פון די שווערסטע אויפגאבען, וואס לאזען זיך נישט אזוי לייכט דערגרייכען.

מיט די בלויזע הענד פון טאלענט איז נישט צו כאפן די אנגעגליהטע קויהלען פון דעם עולם'ס בעגייסטערונג און ליבשאפט.

דערצו דארף מען נאך בעזיצען א פערזענליכען צויבער, פערזענליכע טיפע ציכטיגקייט און לויטערקייט — דערצו דארף מען קאנען אליין ליבהאבען — מען בעדארף זיך אליין לאזען ליבען —

און אט דעם „סוד פון דער פראפעסיע", מיט אלע פאזיטיווע עלעמענטען פאר בינע־קונסט פערמאגען די גערמאנס.

זיי זענען לכל הדעות ווערט בעדאנקט צו ווערן פאר'ן דערווייזען בפועל ממש צוויי זאכען — 1) עכטע אקטיארישקייט אין דער איצטיגער איבערשאצונגס־צייט, און 2)) אז לאדז האט א קאלאסאלען עולם פאר יודיש טעאטער!

ס. ב.

ראדיא=פראגראם

מאנטאג, דעם 26 יוני 1933

11,57 צייט סיגנאל, 12,25 טאג־פרעסע, 12,33 קאמוניקאט, 12,35 מוזיק פון טשעכאטשינעק, 1,05 גראמאפאן, 4 מוזיק פון טשעכאטשינעק, 5 שמועסען אין דער פראנצויזישער שפראך, 5,15 קאנצערט, 6,15 רעפעראט, 6,35 גראמאפאן, 7,20 פערשידענעס, 7,40 פעליעטאן, 8 אפערע „האלקא" 1־טע פויזע — פרעסע, 2־טע — פויזע קאמוניקאט, 3־טע פויזע — ספארט־ידיעות און קאמוניקאטען.

* * *

אויסלאנד

6 מאסקווא — אפערעטקע, 8 פאריז — אפערעטקע, 8 אסלא — אפערע „ציגאנעריע" 8,05 לאנגענבערג — אפערעטקע „ציגיינער באראן", 8,45 רוים — אפערע „פאוסט", 8,45 שטראסבורג — סימפ. קאנצערט, 9 קעניגסוואוסטערהאוזען — קאנצערט, 9,40 דאווענטרי — קאמעראל־קאנצערט.

זיכערע הילף און א רפואה!

אהן אפעראציע, אהן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט־פערגיפטונג פאר קראנקע אויף ברוכען, פאר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאליקעס אין גוף, פאר הויקערס און פיס.

פערלאזט נישט די קראנקהייט, ווייל דער ווינקעל־ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען־קאפ, און עס פאלט אראפ אין דעם פיס איז דער קראנקער אין א גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטארבט. ספעציעלע גומענע הייל־באנדאזשען בעזונדער זיכער דעם שמערצען ברוך, אויך פאר הויקערס, ליימונגען ספעציעלע הייל־גארסעטן און אפאראטען פאר פערקרומטע פיס און פלאטפיס, ווי אויך קינסטליכע גומענע פיס.

עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוונט.

איינציגע ארטאפעדישע הייל־אנשטאלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס - פראפעסארען: פראפ. ד"ר בראנטש, פראפ. ד"ר י. מארישלער, פראפ. דר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען־קאסע.

דאנקזאגונג.

רעדמיט דריק איך אויס מיין הארציגסטען דאנק דעם ה' דיר. י. ראפאפארט, פאר זיין זארגפעלטיגען פערלעגן מיר א באנדאזש לויט זיין מעטאדע, וואס פערזיכערט מיך גענצליך.

(—) **Lajzor Tobias,**
Łódź, ul. Nowomiejska 7, III p.

קאמוניקאט.

אלס אויסשליסליכע פערטרעטער פון דער ווארשאווער קויהלען־גרובען־געזעלשאפט און הוטע־אנשטאלטען אקצ.־געז.

Kopalnie „JULJUSZ" i „KAZIMIERZ"

מאכען מיר בעקאנט אלע אונזערע ג. אבנעהמער, אז די בעקאנטע מיט זייער הויכער קוואליטעט קויהלען פון די דערמאהנטע קויהלען־גרובען פערקויפען מיר וואגאן־ווייזע אויף דער משאות־סטאציע לאדז־פאבריטשנא.

די דאזיגע קויהלען פוהרען־ווייז פערקויפען דירעקט פון די וואגאנען אונזערע אבנעהמער.

כדי צו פערהיטען די ברייטע מאסען פון די ג. אבנעהמער נגנען נישט־סאלידע צושטעלער, ערטיילען מיר אויף יעדען איינציגען טעלעפאנישען פערלאנג אינפארמאציעס, וועלכע קויהלען־פירמעס בעציהען קויהלען פון די גרובען „Juljusz" און „Kazimierz" גלייכצייטיג טיילען מיר מיט, אז די פירמע

ABRAMOWICZ i WODZISŁOWSKI, Łódź, Kilińskiego 66

בעזיצט נישט מעהר דעם אויסשליסליכען פוהרען־פערקויף פון קויהלען פון די גרובען „Juljusz" i „Kazimierz"

נאר ברענגט קויהלען אויך פון אנדערע קויהלען־גרובען.

Dom Agenturowo-Komisowy

GLASS i S-ka

Łódź, ul. Prez. Narutowicza 42, tel. 122-18, 159-60, 236-10.

חסד של אמת ומנחמי אבלים לאדז

מאכט בעקאנט, אז די יעהרליכע גענעראל=פערזאמלונג וועט פארקומען אין פעראיינס־לאקאל פיעטרקאווער 34, זונטאג, פ' פינחס דעם 9־טען ליפיעץ 1933 צום 1־טען טערמין 4 נאכמיטאג. אין פאל עס וועט נישט ערשיינען די געהעריגע צאהל מיטגלידער, קומט די פערזאמלונג פאר צווי שעה שפעטער ד. ה. 6 נאכמ. דעם זעלבען טאג און אין דעמזעלבען לאקאל און וועט זיין גילטיג ביי יעדער צאהל מיטגלידער.

טאג־ארדנונג: 1) עפענען די פערזאמלונג; 2) וואהלען פון א פארזיצענדען; 3) קאסע און טעטיגקייטס־בעריכט; 4) בעריכט פון דער רעוויזיאנס־קאמיסיע; 5) בעזשעט אויפ'ן יאהר 1933/34; 6) פארטראג פון די מיטגלידער פון וואכענטליכע פאטאק; 7) פא־טראג פון דער פערוואלטונג; 8) וואהלען פון 4 מיטגלידער, 4 קאנדידאטען און א רעוויזיאנס־קאמיסיע; 9) פרייע פארשלאגען.

די פערוואלטונג.

בעמערקונג: אום יעדע צו פערלירען דאס וואהל־רעכט, בעטען מיר די פערזאכלאסיגטע ביישטייערען איינצוצאהלען אין אונזער קאנצעלאריע ביז דעם 5 ליפיעץ.
3378

שירמס

ווערקשטעל — פון — און שפאציר=שטעקענס

ס. פייגענבוים

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער־שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ=פרייזען. נעהמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקענס.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

אנאנם ביז 15 ווערטער

מעדלעך צו לייכטע ארבייט באלד געזוכט, ווערען פון זאפארט געברויכט. צו ערפאהרען פאמארסקא 93 וו. 9 האטמאן.
3379

א נייהער (ין) צו עקספארט־העמדער און בלוזען ווערט פון זאפארט געברויכט ביי בערגמאן, אגראדאווא 42.
7933

א קוואליפיצירטע וויקאנטשארקע צו וואלענע הענטשקעס איז פון זאפארט נויטיג. אדרעס צו ערפאהרען אין אדמ.

זינגערס אבערלאק־מאשין אין נייעם צושטאנד צו פערדינגען אויף אפצאל־געלד נאוואמיעסקא 23, דאברושינסקי. 3375

צו אלע מילך־הענדלער אין לאדז.

אלע מילך־הענדלער ווערען געבעטען צו קומען אין פעראיין פון מילך־הענדלער אין לאדז פולנאצנא 31 דינסטאג דעם 27 יוני אויף א פערזאמלונג. ווייל עס דראהט א געפאהר פון פערלירען דאס שטיקעל ברויט. מיט אכטונג
די פערוואלטונג.
3381

לעטשניצע

פון דאקטוירים ספעציאליסטען און דענטיסטישער קאבינעט

11 בזשעזשינער 11

טעלעפאן 63=137

עס נעמען אן דאקטוירים ספעציאליסטען שיפמאן, וואלינסקי, שמירנעלד, קערשנער, שמערלאווסקי, סלאבאדסקי, זאלצוואסער, איציקזאן, סראסאווסקי, יאקובזאן און דענטיסטין סטאראפאלסקא.

לעטשניצע

כראברענא 4 רוג זגערזשער 87

נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען

וויזיט 3 זל.

ווענעראלאגישער קאבינעט. 3377

Poradnia WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים־ספעציאליסטען

זאוואדזקא 1

נאר פאר ווענערישע הויט־קראנקה. און מענער־שוואכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפילים און טריפער.

קווארץ - לאמפען, עלעקטרישער הייל־קאבינעט.

טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אוו. פון 11—4 נ"מ נעמט אן א פרוי־דאקטאר נאר קינדער און פרויען, זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמ. בעזונדער ווארטע צימער פאר פרויען.

וויזיט 3 זל.

ZWIĄZEK WŁÓKIENNICZEGO PRZEMYSŁU ZAROBKOWEGO Wojew. Łódzkiego

Zaprasza

WSZYSTKICH WŁAŚCICIELI TKALNI, SKRĘCALNI i KROCHMALNI ZAROBKOWYCH,

zrzeszonych i niezrzeszonych na

ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE

w dniu 27 czerwca 1933 r., we wtorek o godz. 8-ej wiecz. punktualnie przy ul. Zielonej 8 a, I piętro, front.

Zebranie połączone jest z bardzo aktualnym i interesującym referatem p. St. Koehlera n. t. „ZASADY RACJONALNEJ KALKULACJI". Wstęp wolny.

כירורגישער קאבינעט

Dr. Szreiber

איבערגעטראגען אין נייע איבערגעטראגען אויף

Narutowicza № 9

tel. 122-95.

אפעראציעס, אפעראטען, הערניעס, הייל־אנשטאלט און אנ"ח הייל־אנשטאלט־פרייזען.

לעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליטעטען

פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.